TABEL DE CONCORDANȚĂ
la proiectul legii de modificare a Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică

1	**Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX:** **Regulamentul (UE) 2024/1747 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943 în ceea ce privește îmbunătățirea organizării pieței energiei electrice a Uniunii,** publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO L 2024/1747 din 26 iunie 2024, nr. CELEX: 32024R1747 ***Remarcă:*** În procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene din domeniul energetic, Republica Moldova preia versiunile actelor Uniunii Europene adaptate și adoptate pentru Comunitatea Energetică, în conformitate cu obligațiile care îi revin în calitate de Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice. Cu toate acestea, este de menționat că, deși nu a fost inclus în acquis-ul Comunității Energetice, Regulamentul UE nr. 2024/1747 necesită a fi transpus în legislația națională în contextul angajamentelor directe asumate de Republica Moldova în raport cu Uniunea Europeană. În context, transpunerea a fost realizată în baza textului oficial al Regulamentului nr. 2024/1747 aplicabil statelor membre ale Uniunii Europene, ținându-se cont, totodată, de versiunile adaptate pentru Comunitatea Energetică ale actelor Uniunii Europene modificate prin acesta.
2	**Titlul proiectului de act normativ național: *Proiectul legii de modificare și completare a Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică***
3	**Gradul general de compatibilitate: parțial compatibil**
4	**Autoritatea/persona responsabilă: Ministerul Energiei și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică**
5	**Data întocmirii/actualizării: iunie 2026**

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
6	7	8	9
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **1.** Articolul 2 se modifică după cum urmează: (a) se introduce următoarea literă: „(aa) emite avize și recomandări adresate platformei unice de alocare instituite în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei (*1); (*1) Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei din 26 septembrie 2016 de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung (JO L 259, 27.9.2016, p. 42).”;"		**Compatibil**	Principiul general potrivit căruia ACER poate emite recomandări, opinii și decizii individuale adresate operatorilor de transport și de sistem, centrelor regionale de coordonare, OPEED-urilor și altor participanți relevanți este deja prevăzut la art. 12 alin. (7) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. Totodată, în conformitate cu art. 12 alin. (10), art. 35 alin. (13), art. 56 alin. (12) și art. 94 alin. (13) din Legea cu privire la energia electrică, ANRE, OST, CCR și OPEED au obligația corelativă de a întreprinde măsurile și acțiunile necesare pentru a pune în aplicare opiniile și recomandările ACER. De menționat că prevederile menționate nu delimitează expres domeniile în care ACER poate emite avize și recomandări. În aceste condiții, considerăm că dispozițiile normei naționale acoperă inclusiv modificarea adusă art. 2 din Regulamentul (UE) 2019/943 în sensul extinderii competenței ACER de a emite avize și recomandări adresate platformei unice de alocare instituite în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
			Mai mult, Regulamentul UE nr. 1719/2016 a fost transpus în legislația națională prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025, inclusiv prevederile care vizează funcționarea și utilizarea platformei unice de alocare de către OST. Or, utilizarea acestei platforme implică, în mod inerent, aplicarea cadrului de guvernanță și a regulilor operaționale dezvoltate la nivel european, inclusiv implementarea indirectă de către OST a avizelor și recomandărilor ACER aferente funcționării platformei respective.
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **1.** Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) litera (d) se înlocuiește cu următorul text: „(d) emite decizii individuale privind furnizarea de informații în conformitate cu articolul 3 alineatul (2), cu articolul 7 alineatul (2) litera (b) și cu articolul 8 litera (c); privind aprobarea metodologiilor, clauzelor și condițiilor în conformitate cu articolul 4 alineatul (4), cu articolul 5 alineatele (2), (3) și (4); privind revizuirea zonelor de ofertare astfel cum se menționează la articolul 5 alineatul (7); privind aspectele tehnice prevăzute la articolul 6 alineatul (1); privind arbitrajul între autoritățile de reglementare în conformitate cu articolul 6 alineatul (10); privind centrele de coordonare regionale menționate la articolul 7 alineatul (2) litera (a); privind aprobarea și modificarea metodologiilor, a calculelor și a specificațiilor tehnice astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (1); privind aprobarea și modificarea metodologiilor astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (3); privind scutirile astfel cum se menționează la articolul 10; privind infrastructura astfel cum se menționează la articolul 11 litera (d); privind aspecte legate de integritatea și transparența pieței angro, în temeiul articolului 12; și privind aprobarea și modificarea propunerilor comune ale ENTSO pentru energie electrică și ale entității OSD UE în ceea ce privește tipul de date și formatul și metodologia referitoare la analizele care trebuie să fie furnizate în ceea		**Prevedere UE neaplicabilă**	Articolul 1 pct. 1 lit. (b) din Regulamentul UE nr. 2024/1747 completează art. 2 lit. d) din Regulamentul UE nr. 942/2019 prin extinderea competenței ACER de a adopta decizii privind aprobarea și modificarea propunerilor comune elaborate de ENTSO-E și entitatea OSD UE referitoare la tipurile de date, formatul și metodologia analizelor privind necesarul de flexibilitate. Întrucât această prevedere vizează exclusiv atribuțiile instituțiilor și ale organismelor Uniunii Europene, respectiv ACER, ENTSO-E și entitatea OSD UE, fără a institui obligații directe pentru autoritățile sau entitățile din Republica Moldova, aceasta nu a fost transpusă în legislația națională.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
ce privește nevoile de flexibilitate în temeiul articolului 5 alineatul (9).”			
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **2.** La articolul 3 alineatul (2), se adaugă următorul paragraf: „Prezentul alineat se aplică și platformei unice de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719.”.		**Compatibil**	Este reflectată varianta adaptată și aprobată a Regulamentului (UE) 2019/942 prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr.2022/03/MC-EnC ***Article 3*** **General tasks** 2. At ACER’s request, the regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, the ENTSO for Gas, the regional coordination centres, **the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators established by Procedural Act No 2018/01/MC-EnC,** the transmission system operators and the nominated electricity market operators shall provide to ACER the information necessary for the purpose of carrying out ACER’s tasks under this Regulation, unless ACER has already requested and received such information. For the purpose of information requests as referred to in the first subparagraph, ACER shall have the power to issue decisions. In its decisions, ACER shall specify the purpose of its request, shall make a reference to the legal basis under which the information is requested, and shall state a time limit within which the information is to be provided. That time limit shall be proportionate to the request. ACER shall use confidential information received pursuant to this Regulation only for the purpose of carrying out the tasks assigned to it in this Regulation. ACER shall ensure the appropriate data protection of the information pursuant to Article 41 **of Regulation (EU) 2019/942**. Art. 3 alin. (2) din Regulamentul nr. 942/2019, în versiunea adaptată pentru părțile contractante ale Comunității Energetice, a fost transpus în legislația națională prin art. 12 alin. (7) și (10), art. 35 alin. (13), art. 56 alin. (12) și art. 94 alin. (13) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, în partea ce ține de obligația corelativă a ANRE, OST, CCR și OPEED de a colabora cu ACER și de a-i furniza informațiile necesare pentru

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
			îndeplinirea sarcinilor care îi revin. Totodată, normele respective au caracter general și nu enumeră subiectele în legătură cu care ACER este în drept să ceară informații de la părțile vizate. În aceste condiții, considerăm că dispozițiile normelor naționale acoperă inclusiv modificarea adusă art. 3 alin. (2) din Regulamentul UE nr. 943/2019 în sensul extinderii competenței ACER de a solicita și obține informațiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale, inclusiv în legătură cu platforma unica de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul UE nr. 1719/2016. Cu toate acestea, în condițiile în care prevederea respectivă privind ACER nu a fost transpusă în cadrul normativ al Comunității Energetice, iar competența ACER de a solicita și primi informații referitoare la platforma unică de alocare nu a fost extinsă asupra părților contractante ale Comunității Energetice, rămâne incert modul în care ACER ar putea exercita această atribuție în raport cu autoritățile și entitățile din Republica Moldova.
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **3.** La articolul 4, se adaugă următorul alineat: „(9) Alineatele (6), (7) și (8) de la prezentul articol se aplică, de asemenea, platformei unice de alocare instituite în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719.”		**Compatibil**	Articolul 9 privind atribuțiile ACER în materie de adecvanță a resurselor de producere și pregătire pentru situații de risc este exclus integral din versiunea Regulamentului UE nr. 942/2019 în versiunea adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energiei nr. 2022/03/MC-EnC. Respectiv, nu este oportună transpunerea în legislația națională nici a normei de completare a art. 4 cu un alineat nou.
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **4.** Articolul 5 se modifică după cum urmează: (a) la alineatul (8), se adaugă următorul paragraf: „ACER monitorizează platforma unică de alocare instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719.”.		**Prevedere UE neaplicabilă**	Prevederea respectivă reglementează exclusiv competențele și activitatea ACER și nu generează drepturi sau obligații pentru autoritățile ori entitățile din Republica Moldova.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **4.** Articolul 5 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următorul alineat: „(9) ACER aprobă și, acolo unde este necesar, modifică propunerea comună a ENTSO pentru energie electrică și a entității OSD UE în ceea ce privește tipul de date și formatul și metodologia referitoare la analizele care trebuie furnizate în ceea ce privește nevoile de flexibilitate în temeiul articolului 19e alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2019/943.”.		**Prevedere UE neaplicabilă**	Articolul 1 pct. 4 lit. (b) din Regulamentul (UE) 2024/1747 completează art. 5 din Regulamentul (UE) 2019/942 cu un alineat nou în sensul extinderii competenței ACER de a adopta decizii privind aprobarea și modificarea propunerilor comune elaborate de ENTSO-E și entitatea OSD UE referitoare la tipurile de date, formatul și metodologia analizelor privind necesarul de flexibilitate. Întrucât această prevedere vizează exclusiv atribuțiile instituțiilor și organismelor Uniunii Europene, respectiv ACER, ENTSO-E și entitatea OSD UE, fără a institui obligații directe pentru autoritățile sau entitățile din Republica Moldova, aceasta nu a fost transpusă în legislația națională.
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **5.** La articolul 6, alineatul (9) se înlocuiește cu următorul text: „(9) ACER transmite avize autorității de reglementare în cauză și Comisiei, în temeiul articolului 8 alineatul (1b) și al articolului 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/943.”		**Prevedere UE netranspusă**	Art. 1, pct. 5 din Regulamentul UE nr. 1747/2024 privind modificarea art. 6 alin. (9) din Regulamentul UE nr. 2019/942 în sensul extinderii competenței ACER de a transmite avize autorității de reglementare competente și Comisiei Europene cu privire la impactul transfrontalier al derogărilor de la obligația de reducere a termenului de închidere a porții pieței intrazilnice la 30 de minute înainte de timpul real, nu a fost transpusă în legislația națională. Aceasta deoarece, prevederea respectivă nu a fost transpusă în cadrul normativ al Comunității Energetice, iar respectiva atribuție a ACER nu a fost extinsă în raport cu părțile contractante ale Comunității Energetice, inclusiv în raport cu Republica Moldova. Norma respectivă urmează a fi transpusă în legislația națională după integrarea acesteia în cadrul normativ al Comunității Energetice sau va avea aplicabilitate directă odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **6.** Articolul 15 se modifică după cum urmează: (a) la alineatul (4) se adaugă următorul paragraf:		**Compatibil**	Articolul 15 privind atribuțiile ACER în materie de adecvanță a resurselor de producere și pregătire pentru situații de risc este exclus integral din versiunea Regulamentului UE nr. 2019/942 adaptată și adoptată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energiei nr. 2022/03/MC-EnC. Respectiv, nu este oportună transpunerea în legislația națională nici a normei de completare a art. 15 alin. (4) cu un paragraf nou.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
„ACER emite un raport privind impactul utilizării produselor de reducere a vârfurilor de sarcină pe piața energiei electrice din Uniune în timpul unei crize, în urma unei analize realizate în temeiul articolului 7a alineatul (7) din Regulamentul (UE) 2019/943, precum și un raport cu privire la impactul dezvoltării de produse de reducere a vârfurilor de sarcină pe piața energiei electrice din Uniune în condiții normale de piață, în urma unei analize realizate în temeiul articolului 7a alineatul (8) din respectivul regulament.”.			
Articolul 1 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/942** Regulamentul (UE) 2019/942 se modifică după cum urmează: **6.** Articolul 15 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următorul alineat: „(5) ACER emite un raport în temeiul articolului 19e alineatul (7) din Regulamentul (UE) 2019/943 în care analizează rapoartele naționale privind nevoile estimate de flexibilitate și oferă recomandări cu privire la aspecte de relevanță transfrontalieră referitoare la constatările autorității de reglementare sau ale altei autorități ori entități desemnate de un stat membru.”		**Prevedere UE neaplicabilă**	Articolul 1 pct. 6 lit. (b) din Regulamentul UE nr. 1747/2024 completează art. 15 din Regulamentul UE nr. 942/2024 cu o prevedere privind extinderea atribuției ACER de a emite un raport urmare a analizei rapoartelor naționale privind necesitățile estimate de flexibilitate și de a formula recomandări cu privire la aspecte de relevanță transfrontalieră. Aceasta deoarece, prevederea respectivă nu a fost transpusă în cadrul normativ al Comunității Energetice, iar respectiva atribuție a ACER nu a fost extinsă în raport cu părțile contractante ale Comunității Energetice, inclusiv în raport cu Republica Moldova. Norma respectivă urmează a fi transpusă în legislația națională după integrarea acesteia în cadrul normativ al Comunității Energetice sau va avea aplicabilitate directă odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **1.** Articolul 1 se modifică după cum urmează: (a) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:	La articolul 3 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, după cuvintele „a securității aprovizionării cu energie electrică,” se completează cu cuvintele „a integrării sistemului cu implicarea mai multor purtători de energie”.	**Compatibil**	Principiul prevăzut la art. 1 lit. (a) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția propusă prin art. 2 pct. 1 lit. (a) din Regulamentul UE nr. 1747/2024, a fost transpus parțial prin art. 3 alin. (2), lit. a) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. Totodată, pentru a se asigura transpunerea completă a acestuia, se propune

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
„(a) stabilirea unui fundament pentru realizarea eficientă a obiectivelor uniunii energetice și a obiectivului de realizare a neutralității climatice cel târziu până în 2050 și, în special, a cadrului privind clima și energia pentru 2030, permițând pieței să emită semnale pentru creșterea eficienței, a cotei ce revine energiei din surse regenerabile, a siguranței alimentării, a integrării sistemului cu implicarea mai multor purtători de energie, a flexibilității, a sustenabilității, a decarbonizării și a inovării;			completarea prevederii respective conform proiectului de lege. Totodată, nu este oportună transpunerea în legislația națională a referinței cu privire la obiectivele uniunii energetice și a obiectivului de realizare a neutralității climatice al Uniunii Europene, întrucât Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene, iar la nivelul Comunității Energetice această prevedere nu este transpusă la moment.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **1.** Articolul 1 se modifică după cum urmează: (a) litera (b) se înlocuiește cu următorul text: „(b) stabilirea unor principii fundamentale pentru buna funcționare a piețelor integrate ale energiei electrice, care să asigure accesul nediscriminatoriu la piață al tuturor furnizorilor de resurse și clienților de energie electrică, să permită dezvoltarea piețelor la termen ale energiei electrice pentru a permite furnizorilor și consumatorilor să se acopere sau să se protejeze împotriva riscului de volatilitate viitoare a prețurilor la energia electrică, să capaciteze și să protejeze consumatorii, să asigure competitivitatea pe piața mondială, să sporească securitatea aprovizionării și flexibilitatea prin răspunsul părții de consum, stocarea energiei și alte soluții de flexibilitate din surse nefosile, să asigure eficiența energetică, să faciliteze agregarea cererii și a ofertei distribuite, precum și care să permită integrarea pieței și a sectorului și remunerarea bazată pe piață a energiei electrice produse din surse regenerabile;”.	La articolul 1 alin. (2) fraza a 2-a din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică va avea următorul cuprins: „Prezenta lege are ca obiectiv crearea unei piețe integrate de energie electrică, care este competitivă, axată pe consumator, flexibilă, echitabilă și transparentă. Legea stabileşte principiile fundamentale pentru buna funcţionare a unei pieţe integrate de energie electrică, care asigură accesul nediscriminatoriu la piaţă al tuturor furnizorilor de resurse şi al consumatorilor, permite dezvoltarea pieţelor la termen ale energiei electrice, oferind furnizorilor, traderilor şi consumatorilor posibilitatea de a acoperi sau de a se proteja împotriva riscului de volatilitate viitoare a preţurilor la energia electrică, abilitează şi protejează consumatorii, asigură competitivitatea, inclusiv pe piaţa mondială, consolidează securitatea aprovizionării şi flexibilitatea prin consumul dispecerizabil, stocarea energiei şi alte soluţii de flexibilitate din surse nefosile, asigură eficienţa energetică, facilitează agregarea cererii şi a ofertei distribuite de energie electrică şi care permite integrarea sectorială şi integrarea pe piaţă a energiei electrice produse din surse regenerabile, precum şi remunerarea acesteia pe baza mecanismelor de piaţă..”	**Compatibil**	Principiul prevăzut la art. 1 lit. (b) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția propusă prin art. 2 pct. 1 lit. (a) din Regulamentul UE nr. 1747/2024, a fost transpus parțial prin art. 1 alin. (2), fraza a 2-a din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. În particular, nu au fost transpuse obiectivele de reglementare privind piețele la termen, opțiunile suplimentare oferite consumatorilor și furnizorilor de a acoperi sau de a se proteja împotriva riscului de volatilitate viitoare a preturilor de energie electrică. Aceasta deoarece Legea actuală nu transpune modificările operate prin Regulamentul UE nr. 1747/2024 la art. 9 din Regulamentul UE nr. 943/2019, precum și prevederile art. 19a și 19d din Regulamentul UE nr. 943/2019, astfel cum au fost introduse prin Regulamentul UE nr. 1747/2024. Astfel, în contextul transpunerii integrale a prevederilor Regulamentului UE nr. 1747/2024, se propune transpunerea integrală a art. 1 (b) din Regulamentul UE nr. 943/2019, conform modificărilor din 2024.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943**	La articolul 3 alineat (2) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu lit. c[1]), cu următorul cuprins:	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
1. Articolul 1 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele litere: „(e) sprijinirea investițiilor pe termen lung în producerea de energie din surse regenerabile, în flexibilitate și în rețele pentru asigurarea unui nivel accesibil din punct de vedere financiar al facturilor la energie ale consumatorilor și reducerea dependenței acestora de fluctuațiile prețurilor de pe piața energiei electrice pe termen scurt, în special de prețurile combustibililor fosili pe termen mediu și lung; (...)”.	„c[1]) sprijinirea investițiilor pe termen lung în producerea energiei electrice din surse regenerabile, în flexibilitate și în rețelele electrice pentru a permite consumatorilor să beneficieze de facturi la energie mai accesibile și mai puțin expuse fluctuațiilor prețurilor de pe piețele pe termen scurt de energie electrică, în special fluctuațiilor prețurilor pentru combustibilii fosili pe termen mediu și lung;”.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 1. Articolul 1 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele litere: „(...) (f) stabilirea unui cadru pentru adoptarea de măsuri de abordare a crizelor prețurilor energiei electrice.”.	La articolul 3 alineat (2) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu lit. n[1]), cu următorul cuprins: „n[1]) stabilirea cadrului juridic pentru adoptarea măsurilor de abordare a crizelor prețurilor la energia electrică;”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (a) punctul 22 se înlocuiește cu următorul text: „22. «mecanism de asigurare a capacității» înseamnă o măsură prin care se asigură atingerea nivelului necesar de adecvare a resurselor prin remunerarea resurselor pentru disponibilitatea acestora, cu excepția măsurilor legate de serviciile auxiliare sau de gestionarea congestiilor;”		**Compatibil**	Noțiunea de „mecanism de asigurare a capacității”, în redacția art. 2 pct. 2 lit. a) din Regulamentul UE nr. 1747/2024 este transpusă deja prin Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. Astfel, în conformitate cu art. 2 pct. 79 din Legea nr. 164/2025, noțiunea de „mecanism de asigurare a capacității” este definită ca „măsură prin care se asigură atingerea nivelului necesar de adecvanță a resurselor prin remunerarea resurselor pentru disponibilitatea acestora, cu excepția măsurilor legate de serviciile de sistem sau de gestionare a congestiilor”.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele puncte: **72.** «oră de vârf» înseamnă o oră în care, pe baza previziunilor operatorilor de transport și de sistem și, după caz, ale OPEED, consumul brut de energie electrică sau consumul brut de energie electrică produsă din alte surse	Articolul 2 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu pct. 87[1], cu următorul cuprins: „**87[1].** o*ra de vârf* - oră în care, conform estimărilor operatorului sistemului de transport și, după caz, ale OPEED, consumul brut de energie electrică sau consumul brut de energie electrică produsă din alte surse decât energia din surse regenerabile sau prețul angro al energiei electrice	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
decât energia din surse regenerabile sau prețul angro al energiei electrice pentru ziua următoare se preconizează că va fi cel mai ridicat, ținând seama de schimburile interzonale;	pentru ziua următoare se preconizează că va fi cel mai ridicat, ținând seama de schimburile interzonale;”.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele puncte: **73.** «reducere a vârfurilor de sarcină» înseamnă capacitatea participanților la piață de a reduce consumul de energie electrică din rețea în orele de vârf la cererea operatorului de sistem;	Articolul 2 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu pct. 118[1], cu următorul cuprins: „**118[1]**. *reducere a vârfurilor de sarcină* – capacitate a participanților la piață de a reduce consumul de energie electrică din rețea în orele de vârf la cererea operatorului de sistem;”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele puncte: **74.** «produs de reducere a vârfurilor de sarcină» înseamnă un produs bazat pe piață, prin care participanții la piață pot oferi operatorilor de sistem o reducere a vârfurilor de sarcină;	Articolul 2 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu pct. 109[1], cu următorul cuprins: „**109[1].** *produs de reducere a vârfurilor de sarcină* - produs bazat pe piață, prin intermediul căruia participanții la piață pot oferi operatorului de sistem o reducere a vârfurilor de sarcină;”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele puncte: **75.** «centru virtual regional» înseamnă o regiune nefizică care acoperă mai multe zone de ofertare pentru care se stabilește un preț de referință pe baza unei metodologii;		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederile cu privire la centrele virtuale regionale nu impun o obligație de instituire sau desemnare a unui astfel de mecanism la nivel național. Regulamentul UE nr. 1747/2024 prevede doar evaluarea posibilității introducerii centrelor virtuale regionale și adoptarea, după caz, de către Comisia Europeană a unor măsuri de punere în aplicare privind organizarea și funcționarea acestora. În aceste condiții, nu se impune transpunerea sau adoptarea unor dispoziții naționale privind instituirea, la această etapă, a unui centru virtual regional.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943**	Articolul 2 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu pct. 31[1], cu următorul cuprins:	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele puncte: **76.** «contract bidirecțional pentru diferență» înseamnă un contract între un operator al unei instalații de producere a energiei electrice și o contraparte, de obicei o entitate publică, care asigură atât o protecție a remunerației minime, cât și o limitare a remunerației în exces;	**„31[1].** *contract bidirecțional pentru diferență* - contract între un producător și o contraparte, de obicei o entitate publică, care asigură atât protecția unui nivel minim de remunerare, cât și limitarea remunerării excesive;”.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele puncte: **77.** «contract de achiziție de energie electrică» sau «PPA» înseamnă un contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică acceptă să achiziționeze energie electrică de la un producător de energie electrică, pe baza pieței;	Articolul 2 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu pct. 31[3], cu următorul cuprins: **„31[3].** *contract de achiziție a energiei electrice sau PPA* - contract în temeiul căruia o persoană fizică sau juridică acceptă să achiziționeze energie electrică de la un producător de energie electrică, în condiții de piață;”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele puncte: **78.** «dispozitiv de măsurare dedicat» înseamnă un dispozitiv conectat la un activ sau încorporat în acesta, care furnizează servicii de răspuns al părții de consum sau servicii de flexibilitate pe piața energiei electrice sau operatorilor de sistem;	Articolul 2 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu pct. 41[1], cu următorul cuprins: **„41[1].** *dispozitiv de măsurare dedicat* - dispozitiv conectat la sau încorporat într-un activ care furnizează servicii de consum dispecerizabil sau servicii de flexibilitate pe piața energiei electrice sau operatorilor de sistem;”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 2. Articolul 2 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următoarele puncte: **79**. «flexibilitate» înseamnă capacitatea unui sistem de energie electrică de a se adapta la variabilitatea modelelor de producție și de consum și la disponibilitatea rețelei, în intervalele de timp relevante ale pieței.		**Compatibil**	Definiția noțiunii de flexibilitate în redacția propusă la art. 2 pct. lit. (b) din Regulamentul nr. 1747/2024 a fost transpusă deja în legislația națională. Astfel, în conformitate art. 2 pct. 50 din Legea cu privire la energia electrică, noțiunea de „flexibilitate” este definită după cum urmează: „*flexibilitate* – capacitate a unui sistem electroenergetic de a se adapta la variația producerii și a consumului energiei electrice și la disponibilitatea rețelei electrice, în intervalele de timp relevante ale pieței energiei electrice;”.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 3. Articolul 7 se modifică după cum urmează: (a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text: „(1) Operatorii de transport și de sistem și OPEED organizează în comun gestionarea piețelor integrate pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/1222. Operatorii de transport și de sistem și OPEED cooperează la nivelul Uniunii sau, dacă este necesar, la nivel regional, cu scopul de a maximiza eficiența și eficacitatea tranzacționării pentru ziua următoare și a tranzacționării intrazilnice a energiei electrice în Uniune. Această obligație de cooperare nu aduce atingere aplicării dreptului Uniunii în materie de concurență. În exercitarea funcțiilor pe care le dețin în materie de tranzacționare a energiei electrice, operatorii de transport și de sistem și OPEED sunt supuși supravegherii reglementare de către autoritățile de reglementare în temeiul articolului 59 din Directiva (UE) 2019/944 și de către ACER în temeiul articolelor 4 și 8 din Regulamentul (UE) 2019/942 și sunt supuși obligațiilor în materie de transparență și supraveghere eficace împotriva manipulării pieței prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1227/2011.”	În Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, la articolul 89 alin. (2), - fraza a doua se completează cu cuvintele „în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025; - ultima frază se expune după cum urmează: „La exercitarea funcțiilor pe care le dețin în legătură cu tranzacționarea energiei electrice, OST și OPEED trebuie să îndeplinească obligațiile ce țin de transparență și sunt supuși monitorizării exercitate de către Agenție în conformitate cu art. 9 și 10 din prezenta lege și de către Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice, inclusiv supravegherii eficiente pentru prevenirea și combaterea manipulării pieței astfel cum este stabilit de prezenta lege.”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 3. Articolul 7 se modifică după cum urmează: (b) alineatul (2) se modifică după cum urmează: (i) litera (c) se înlocuiește cu următorul text: „(c) maximizează posibilitățile tuturor participanților la piață de a participa la tranzacționarea interzonală și intrazonală în mod nediscriminatoriu și cât mai aproape posibil de timpul real, în cadrul tuturor zonelor de ofertare;	În Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, la articolul 89, alin. (3), lit. c) cuvintele „comerțul interzonal și intrazonal” se substituie cu cuvintele „tranzacționarea interzonală și intrazonală”, iar cuvintele „în toate zonele de ofertare” se substituie cu cuvintele „în cadrul tuturor zonelor de ofertare”.	**Compatibil**	**Notă**: Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică transpune deja principiul stabilit la art. 7 alin. (2) lit. c), în redacția expusă conform modificărilor operate prin art. 2 pct. 3 lit. b) din Regulamentul UE nr. 1747/2024. Totodată, în vederea asigurării utilizării uniforme a noțiunilor în concordanță cu terminologia consacrată în *acquis*-ul comunitar, se propune operarea modificărilor la art. 89 alin. (3) lit. c) conform propunerii formulate în proiectul legii de modificare.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943**	În Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, articolul 89,	**Compatibil**	**Notă**: Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică transpune doar prima parte a principiului stabilit la art. 7

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
3. Articolul 7 se modifică după cum urmează: (b) alineatul (2) se modifică după cum urmează: (ca) să fie organizate astfel încât să se asigure partajarea lichidității între toate OPEED-urile, în orice moment, atât pentru tranzacționarea interzonală, cât și pentru tranzacționarea intrazonală. Pentru piața pentru ziua următoare, în intervalul cuprins între o oră înainte de ora de închidere a porții până la ultimul moment în care este permisă tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare, OPEED transmit toate ordinele pentru produsele pentru ziua următoare și produsele cu aceleași caracteristici către cuplarea unică a prețelor pentru ziua următoare, pe de o parte, și nu organizează tranzacționarea cu produse pentru ziua următoare sau cu produse cu aceleași caracteristici în afara cuplării unice a prețelor pentru ziua următoare, pe de altă parte. Pentru piața intrazilnică, în intervalul cuprins între ora de deschidere a porții pentru cuplarea unică a prețelor intrazilnice până la ultimul moment în care tranzacționarea intrazilnică este permisă într-o anumită zonă de ofertare, OPEED transmit toate ordinele pentru produse intrazilnice și produse cu aceleași caracteristici cuplării unice a prețelor intrazilnice, pe de o parte, și nu organizează tranzacționarea cu produse intrazilnice sau cu produse cu aceleași caracteristici în afara cuplării prețelor intrazilnice, pe de altă parte. Respectivele obligații se aplică OPEED și întreprinderilor care exercită, direct sau indirect, controlul asupra unui OPEED, precum și întreprinderilor care exercită, direct sau indirect, controlul sau sunt controlate de un OPEED;”.	• la alin. (3), lit. d) cuvintele „comerțul interzonal” și „comerțul intrazonal” se substituie cu cuvintele „tranzacționare interzonală” și, respectiv, „tranzacționare intrazonală” • se completează cu alin. (3^1) cu următorul cuprins: „(3^1) În aplicarea principiului prevăzut la alin. (3) lit. d), pentru piața pentru ziua următoare, în intervalul de timp cuprins între o oră înainte de ora de închidere a porții până la ultimul moment în care este permisă tranzacționarea pe piața pentru ziua următoare, OPEED are obligația de a transmite toate ordinele pentru produsele pentru ziua următoare și pentru produsele cu aceleași caracteristici către cuplarea unică a prețelor pentru ziua următoare, pe de o parte, și de a nu organiza tranzacționarea cu produse pentru ziua următoare sau cu produse cu aceleași caracteristici în afara cuplării unice a prețelor pentru ziua următoare, pe de altă parte. Pentru piața intrazilnică, în intervalul de timp cuprins între ora de deschidere a porții pentru cuplarea unică a prețelor intrazilnice până la ultimul moment în care tranzacționarea intrazilnică este permisă într-o anumită zonă de ofertare, OPEED are obligația de a transmite toate ordinele pentru produsele intrazilnice și produse cu aceleași caracteristici cuplării unice a prețelor intrazilnice, pe de o parte, și de a nu organiza tranzacționarea cu produse intrazilnice sau cu produsele cu aceleași caracteristici în afara cuplării prețelor intrazilnice, pe de altă parte. Obligațiile prevăzute de prezentul alineat se aplică OPEED, întreprinderilor care exercită, direct sau indirect, controlul asupra unui OPEED, precum și întreprinderilor care, direct sau indirect, se află sub controlul unui OPEED.”.		alin. (2) (ca), în redacția stabilită conform modificărilor operate prin art. 2 pct. 3 lit. b) din Regulamentul UE nr. 1747/2024. În context, se propune ajustarea art. 89 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 164/2025, conform propunerii formulate în proiectul legii de modificare.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 3. Articolul 7 se modifică după cum urmează: (b) alineatul (2) se modifică după cum urmează:		**Compatibil**	**Notă:** Principiul respectiv, prevăzut la art. 7 para (2) lit. f), în redacția expusă la art. 2 pct. 3 lit. (b) din Regulamentul

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(ii) litera (f) se înlocuiește cu următorul text: „(f) sunt transparente și, dacă este cazul, furnizează informații de către unități de generare, protejând în același timp confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial și asigurând caracterul anonim al tranzacționării;”.			UE nr. 1747/2024, a fost transpus deja în legislația națională. Astfel, în conformitate cu art. 89 alin. (3) lit. g) din Legea cu privire la energia electrică: „(3) Piața pentru ziua următoare și piața intrazilnică se organizează și funcționează în conformitate cu următoarele principii: (...) g) sunt transparente și, dacă este cazul, furnizează informații de către unități generatoare, protejând în același timp confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial și asigurând caracterul anonim al tranzacționării;”.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: „**Articolul 7a.** Produs de reducere a vârfurilor de sarcină (1) În cazul în care se declară o criză a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii în conformitate cu articolul 66a din Directiva (UE) 2019/944, statele membre pot solicita operatorilor de sistem să propună achiziționarea de produse de reducere a vârfurilor de sarcină pentru a obține o reducere a cererii de energie electrică în timpul orelor de vârf. Achizițiile respective se limitează la durata stabilită în decizia de punere în aplicare adoptată în temeiul articolului 66a alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/944.	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 89[1], cu următorul cuprins: „**89[1].** Produsele de reducere a vârfurilor de sarcină (1) În cazul în care Consiliul Uniunii Europene declară, în condițiile și modul prestabilite, o criză a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii Europene, cu impact asupra sectorului electroenergetic al Republicii Moldova, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii poate solicita operatorilor de sistem să formuleze propunere de achiziționare a produselor de reducere a vârfurilor de sarcină pentru a obține o reducere a cererii de energie electrică în timpul orelor de vârf. Achizițiile respective se limitează la durata stabilită în decizia de punere în aplicare a Consiliului Uniunii Europene prevăzută în prezentul alineat.”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: „**Articolul 7a**. Produs de reducere a vârfurilor de sarcină (2) În cazul în care se formulează o cerere în temeiul alineatului (1), operatorii de sistem, după consultarea părților interesate, prezintă autorității de reglementare din statul membru în cauză, spre aprobare, o propunere de	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 89[1], cu următorul cuprins: „**89[1].** Produsele de reducere a vârfurilor de sarcină (2) La solicitarea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii formulată în conformitate cu alin. (1), operatorii de sistem, după consultarea părților interesate, elaborează și prezintă Agenției, spre aprobare, o	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
stabilire a dimensionării și a condițiilor pentru achiziționarea și activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină.	propunere de stabilire a dimensionării și a condițiilor pentru achiziționarea și activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină.”.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: „**Articolul 7a.** Produs de reducere a vârfurilor de sarcină (3) Autoritatea de reglementare în cauză evaluează propunerea de produs de reducere a vârfurilor de sarcină menționată la alineatul (2) în ceea ce privește realizarea unei reduceri a cererii de energie electrică și impactul asupra prețului angro al energiei electrice în timpul orelor de vârf. Evaluarea respectivă ține seama în mod corespunzător de necesitatea ca produsul de reducere a vârfurilor de sarcină să nu denatureze în mod nejustificat funcționarea piețelor energiei electrice și nu cauzează o redirecționare a serviciilor de răspuns al părții de consum către produse de reducere a vârfurilor de sarcină. Pe baza acestei evaluări, autoritatea de reglementare poate solicita operatorului de sistem să își modifice propunerea.	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 89^1, cu următorul cuprins: „**89^1.** Produsele de reducere a vârfurilor de sarcină (3) Agenția evaluează propunerea privind produsul de reducere a vârfurilor de sarcină depusă în conformitate cu alin. (2) sub aspectul obținerii reducerii cererii de energie electrică și al impactului asupra prețului angro al energiei electrice în timpul orelor de vârf. În cadrul evaluării, Agenția verifică dacă produsul de reducere a vârfurilor de sarcină nu denaturează în mod nejustificat funcționarea piețelor de energie electrică și nu determină redirecționarea serviciilor de răspuns al consumului către astfel de produse și adoptă o hotărâre în acest sens. În baza rezultatelor evaluării, Agenția poate solicita operatorului de sistem respectiv să își modifice propunerea.”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **4.** Se introduc următoarele articole: „**Articolul 7a**. Produs de reducere a vârfurilor de sarcină (4) Propunerea de produs de reducere a vârfurilor de sarcină menționată la alineatul (2) respectă următoarele cerințe: (a) dimensionarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină: (i) se bazează pe o analiză a necesității unui serviciu suplimentar pentru a garanta securitatea aprovizionării fără a pune în pericol stabilitatea rețelei, a impactului său asupra pieței și a costurilor și beneficiilor preconizate ale acestuia;	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 89^1, cu următorul cuprins: „**89^1.** Produsele de reducere a vârfurilor de sarcină (4) Propunerea privind produsul de reducere a vârfurilor de sarcină prevăzută la alin. (2) trebuie să fie conformă cu următoarele cerințe: 1. dimensionarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină: a) se bazează pe analiza necesității unui serviciu suplimentar pentru a garanta securitatea aprovizionării cu energie electrică fără a pune în pericol stabilitatea rețelei, pe analiza impactului produsului respectiv asupra pieței, precum și pe analiza costurilor și beneficiilor preconizate ale produsului; b) ține cont de estimările privind cererea, de estimările privind energia electrică produsă din	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(ii) ține seama de previziunile privind cererea, de previziunile privind energia electrică produsă din surse regenerabile, de previziunile privind alte surse de flexibilitate din cadrul sistemului, cum ar fi stocarea energiei, și de impactul dispecerizării evitate asupra prețurilor angro; și (iii) este limitată pentru a se asigura că costurile estimate nu depășesc beneficiile preconizate ale produsului de reducere a vârfurilor de sarcină; (b) achiziționarea unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină se bazează pe criterii obiective, transparente, bazate pe piață și nediscriminatorii, se limitează la răspunsul părții de consum și nu exclude accesul activelor participante la alte piețe; (c) achiziționarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină are loc prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale, care poate avea caracter continuu, selecția bazându-se pe costul cel mai scăzut al îndeplinirii unor criterii tehnice și de mediu predefinite și permite participarea efectivă a consumatorilor, direct sau prin agregare; (d) dimensiunea ofertei minime nu este mai mare de 100 kW, inclusiv prin agregare; (e) contractele pentru un produs de reducere a vârfurilor de sarcină nu se încheie cu mai mult de o săptămână înainte de activarea acestuia; (f) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu reduce capacitatea interzonală; (g) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină are loc înaintea deschiderii pieței pentru ziua următoare sau în intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare și poate fi efectuată pe baza unui preț predefinit al energiei electrice;	surse regenerabile, de estimările privind alte surse de flexibilitate din cadrul sistemului, cum ar fi stocarea energiei, și de impactul dispecerizării evitate asupra prețurilor angro; și c) este limitată pentru a se asigura că costurile estimate nu depășesc beneficiile preconizate ale produsului de reducere a vârfurilor de sarcină; 2. achiziționarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină se bazează pe criterii obiective, transparente, bazate pe piață și nediscriminatorii, se limitează la consumul dispecerizabil și nu exclude accesul activelor participante la alte piețe; 3. achiziționarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină are loc prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale, care poate avea caracter continuu, selecția bazându-se pe costul cel mai scăzut al îndeplinirii unor criterii tehnice și de mediu predefinite și permite participarea efectivă a consumatorilor, direct sau prin agregare; 4. pragul minim al ofertei nu depășește 100 kW, inclusiv prin agregare; 5. contractele pentru un produs de reducere a vârfurilor de sarcină nu se încheie cu mai mult de o săptămână înainte de activarea acestuia; 6. activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu trebuie să reducă capacitatea interzonală; 7. activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină trebuie să aibă loc înainte de deschiderea pieței pentru ziua următoare sau în intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare și poate fi efectuată pe baza unui preț predefinit al energiei electrice; 8. activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu implică pornirea producției bazate pe combustibili fosili situate în aval de punctul de contorizare, pentru a evita creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră.”.		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(h) activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină nu implică pornirea producției bazate pe combustibili fosili situate în aval de punctul de contorizare, pentru a evita creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: „**Articolul 7a.** Produs de reducere a vârfurilor de sarcină (5) Reducerea efectivă a consumului care rezultă din activarea unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină se măsoară în raport cu o valoare de referință, reflectând consumul de energie electrică preconizat fără activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină. În cazul în care un operator de sistem achiziționează un produs de reducere a vârfurilor de sarcină, operatorul respectiv elaborează o metodologie de referință după consultarea participanților la piață, ține seama, după caz, de actele de punere în aplicare adoptate în temeiul articolului 59 alineatul (1) litera (e) și transmite metodologia respectivă spre aprobare autorității de reglementare în cauză.	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 89^1, cu următorul cuprins: „**89^1.** Produsele de reducere a vârfurilor de sarcină (5) Reducerea efectivă a consumului care rezultă din activarea unui produs de reducere a vârfurilor de sarcină se măsoară în raport cu o valoare de referință, reflectând consumul de energie electrică preconizat fără activarea produsului de reducere a vârfurilor de sarcină. Pentru a achiziționa un produs de reducere a vârfurilor de sarcină, operatorul de sistem respectiv elaborează, după consultarea participanților la piață, o metodologie de stabilire a valorii referință, ține cont, după caz, de actele de punere în aplicare a principiilor stabilite la art. 34 – art. 35, art. 63 - art. 64, art. 68, art. 75, art. 124 din prezenta lege în legătură cu consumul dispecerizabil, inclusiv regulile cu privire la agregare, stocarea energiei și regulile de reducere a sarcinii și transmite metodologia respectivă spre aprobare Agenției.”.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: **Articolul 7a**. Produs de reducere a vârfurilor de sarcină (6) Autoritatea de reglementare în cauză aprobă propunerea operatorilor de sistem care doresc să achiziționeze un produs de reducere a vârfurilor de sarcină și metodologia de referință prezentată în conformitate cu alineatele (2) și (5) sau solicită operatorilor de sistem să modifice propunerea sau metodologia de referință în cazul în care respectiva propunere sau respectiva metodologie nu îndeplinește cerințele prevăzute la alineatele (2), (4) și (5).	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 89^1, cu următorul cuprins: „**89^1.** Produsele de reducere a vârfurilor de sarcină (6) Agenția aprobă propunerea operatorului/operatorilor de sistem care doresc să achiziționeze un produs de reducere a vârfurilor de sarcină și metodologia de referință prezentată în conformitate cu alineatele (2) și (5) sau solicită operatorului/operatorilor de sistem să modifice propunerea sau metodologia de referință în cazul în care respectiva propunere sau respectiva metodologie nu îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (2), (4) și (5).	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: **Articolul 7a**. Produs de reducere a vârfurilor de sarcină (7) În termen de șase luni de la încheierea unei crize a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii astfel cum se menționează la alineatul (1), ACER, după consultarea părților interesate, evaluează impactul utilizării produselor de reducere a vârfurilor de sarcină pe piața energiei electrice din Uniune. Evaluarea respectivă ține seama în mod corespunzător de necesitatea ca produsele de reducere a vârfurilor de sarcină să nu denatureze în mod nejustificat funcționarea piețelor energiei electrice și să nu cauzeze o redirecționare a serviciilor de răspuns al părții de consum către produse de reducere a vârfurilor de sarcină. ACER poate emite recomandări pe care autoritățile de reglementare le iau în considerare în evaluarea lor realizată în temeiul alineatului (3).		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă vizează în exclusivitate activitatea ACER și nu implică instituirea unor drepturi sau obligații în raport cu entitățile sau autoritățile din Republica Moldova. Astfel, dispoziția respectivă nu necesită transpunere în legislația națională, iar menținerea acesteia în cadrul normativ național nu ar produce efecte juridice autonome și nu ar contribui la realizarea obiectivelor de armonizare a legislației.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: **Articolul 7a**. Produs de reducere a vârfurilor de sarcină (8) Până la 30 iunie 2025, după consultarea părților interesate, ACER evaluează impactul dezvoltării de produse de reducere a vârfurilor de sarcină pe piața energiei electrice din Uniune în condiții normale de piață. Evaluarea respectivă ține seama în mod corespunzător de necesitatea ca produsele de reducere a vârfurilor de sarcină să nu denatureze în mod nejustificat funcționarea piețelor energiei electrice și să nu cauzeze o redirecționare a serviciilor de răspuns al părții de consum către produse de reducere a vârfurilor de sarcină. Pe baza acestei evaluări, Comisia poate prezenta o propunere legislativă de modificare a prezentului regulament pentru a introduce produse de reducere a vârfurilor de sarcină în afara situațiilor de criză a prețurilor energiei electrice la nivel regional sau la nivelul Uniunii.		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă vizează în exclusivitate activitatea ACER și a Comisiei Uniunii Europene și nu implică instituirea unor drepturi sau obligații în raport cu entitățile sau autoritățile din Republica Moldova. Astfel, dispoziția respectivă nu necesită transpunere în legislația națională, iar menținerea acesteia în cadrul normativ național nu ar produce efecte juridice autonome și nu ar contribui la realizarea obiectivelor de armonizare a legislației.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: **Articolul 7b.** Dispozitivul de măsurare dedicat (1) Fără a aduce atingere articolului 19 din Directiva (UE) 2019/944, operatorii de transport și de sistem, operatorii de distribuție și participanții la piață relevanți, inclusiv agregatorii independenți, pot utiliza, cu acordul clientului final, date provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate pentru a asigura observabilitatea și decontarea serviciilor de răspuns al părții de consum și a serviciilor de flexibilitate, inclusiv date provenite de la instalațiile de stocare de energie. În sensul prezentului articol, utilizarea datelor provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate respectă articolele 23 și 24 din Directiva (UE) 2019/944 și alte acte legislative relevante ale Uniunii, inclusiv legislația privind protecția datelor și a vieții private, în special Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului (*2). În cazul în care aceste date sunt utilizate în scopuri de cercetare, informațiile sunt agregate și anonimizate.	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 76[1], cu următorul cuprins: **Articolul 76**[1]. Dispozitivul de măsurare dedicat (1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 77, operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție și participanții la piață relevanți, inclusiv agregatorii independenți, pot utiliza, cu acordul consumatorului final, datele provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate pentru a asigura observabilitatea și decontarea serviciilor de consum dispecerizabil și a serviciilor de flexibilitate, inclusiv datele provenite de la instalațiile de stocare a energiei. (2) În sensul prezentului articol, utilizarea datelor provenite de la dispozitivele de măsurare dedicate se realizează cu respectarea art. 78 din prezenta lege, a Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și a altor acte normative care reglementează protecția datelor și a vieții private. În cazul utilizării acestor date în scopuri de cercetare, informațiile sunt agregate și anonimizate.	**Compatibil**	**Notă:** Articolul 19 din Directiva UE nr. 944/2019 a fost transpus în legislația națională prin art. 77 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, iar articolele 23 și 24 din Directiva respectivă au fost transpuse prin art. 78 din Legea nr. 164/2025. Totodată, Regulamentul UE nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a datelor respective, la care se face referință în art. 7b para. (1) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția expusă prin art. 2, pct. 4 din Regulamentul UE nr. 1747/2024, a fost transpus în legislația Republicii Moldova prin Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal. În context, art. 7b para (1) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția Regulamentului UE nr. 1747/2024, este transpus inclusiv prin trimitere la actele normative naționale care preiau dispozițiile relevante ale *acquis*-ului Uniunii Europene la face referire prevederea respectivă, substituind referințele la actele UE, care nu au aplicabilitate directă în Republica Moldova.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: **Articolul 7b.** Dispozitivul de măsurare dedicat (2) În cazul în care un client final nu dispune de un contor inteligent instalat sau în cazul în care contorul inteligent al unui client final nu furnizează datele necesare pentru a furniza servicii de răspuns al părții de consum servicii de flexibilitate, inclusiv prin intermediul unui agregator independent, operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție acceptă datele provenite de la un dispozitiv de măsurare dedicat, dacă sunt disponibile, pentru decontarea serviciilor de răspuns al părții de consum și a serviciilor de flexibilitate, inclusiv datele	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 76[1], cu următorul cuprins: **Articolul 76**[1]. Dispozitivul de măsurare dedicat (3) În cazul în care un consumator final nu dispune de un contor inteligent de energie electrică instalat sau în cazul în care contorul inteligent de energie electrică al acestuia nu pune la dispoziție datele necesare pentru prestarea serviciilor de consum dispecerizabil sau pentru prestarea serviciilor de flexibilitate, inclusiv prin intermediul unui agregator independent, operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție acceptă datele provenite de la un dispozitiv de măsurare dedicat, dacă sunt	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
provenite de la stocarea de energie, și nu discriminează respectivul client final atunci când aceștia achiziționează servicii de flexibilitate. Respectiva obligație se aplică sub rezerva respectării normelor și cerințelor instituite de către statele membre în temeiul alineatului (3).	disponibile, pentru decontarea serviciilor de consum dispecerizabil și al serviciilor de flexibilitate, inclusiv datele provenite de la stocarea energiei. La achiziționarea serviciilor de flexibilitate, operatorii de sistem nu discriminează consumatorii finali care utilizează astfel de dispozitive. Respectiva obligație se aplică sub rezerva respectării normelor și a cerințelor instituite în conformitate cu alin. (4).		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 4. Se introduc următoarele articole: **Articolul 7b.** Dispozitivul de măsurare dedicat (3) Statele membre stabilesc normele și cerințele pentru un proces de validare a datelor dispozitivului de măsurare dedicat pentru a verifica și a asigura calitatea și coerența datelor relevante, precum și interoperabilitatea, în conformitate cu articolele 23 și 24 din Directiva (UE) 2019/944 și cu alte acte legislative relevante ale Uniunii.	Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu articolul 76[1], cu următorul cuprins: (4) Normele și cerințele privind validarea datelor provenite de la dispozitivul de măsurare dedicat în vederea verificării și a asigurării calității și a coerenței datelor relevante, precum și a interoperabilității, se stabilesc în Regulamentul privind măsurarea energiei electrice în scopuri comerciale prevăzut la art. 76 alin. (2), în conformitate cu prevederile art. 78 din prezenta lege și ale altor acte normative aplicabile care transpun legislația relevantă a Uniunii Europene.	**Compatibil**	**Notă:** Conform celor expuse mai sus, articolele 23 și 24 din Directiva UE nr. 944/2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică, la care face referință art. 7b para. (3) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția expusă prin art. 2, pct. 4 din Regulamentul UE nr. 1747/2024, au fost transpuse prin art. 78 din Legea nr. 164/2025. Prin urmare, art. 7b para. (3) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția Regulamentului UE nr. 1747/2024, a fost transpus inclusiv prin trimitere la prevederea națională care preia dispozițiile relevante ale *acquis*-ului Uniunii Europene la care se face referire, substituind referințele la actele UE, care nu au aplicabilitate directă în Republica Moldova.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 5. Articolul 8 se modifică după cum urmează: (a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text: „(1) OPEED permit participanților la piață să tranzacționeze energie cât mai aproape posibil de timpul real și cel puțin până la ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale. De la 1 ianuarie 2026, ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale este cu cel mult 30 de minute înainte de ora reală.	La articolul 89, alin. (4) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică va avea următorul cuprins: „(4) OPEED permite participanților la piață să tranzacționeze energie electrică cât mai aproape posibil de timpul real și cel puțin până la ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale. De la 1 ianuarie 2028, ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale este cu cel mult 30 de minute înainte de ora reală.”.	**Compatibil**	**Notă:** Articolul 89 alin. (4) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică asigură deja transpunerea primei teze a art. 8 para. (1) din Regulamentul UE nr. 943/2019, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul UE nr. 1747/2024. Respectiv, pentru asigurarea transpunerii integrale a dispoziției respective, se propune completarea art. 89 alin. (4) din Legea nr. 164/2025 cu prevederea corespunzătoare din actul UE.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **5**. Articolul 8 se modifică după cum urmează:	Articolul 89 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:	**Compatibil**	**Notă:** Regulamentul UE nr. 2195/2017 a fost transpus în legislația națională prin Hotărârea ANRE nr. 642/2025 cu

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(1a) La cererea operatorului de transport și de sistem interesat, autoritatea de reglementare în cauză poate acorda o derogare de la cerința prevăzută la alineatul (1) până la 1 ianuarie 2029. Operatorul de transport și de sistem transmite cererea autorității de reglementare în cauză. Respectiva cerere include: (a) o evaluare a impactului, ținând seama de feedbackul primit de la OPEED și de la participanții la piață în cauză, demonstrând impactul negativ al unei astfel de măsuri asupra securității aprovizionării în sistemul național de energie electrică, asupra rentabilității, inclusiv în ceea ce privește platformele de echilibrare existente în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/2195, asupra integrării energiei din surse regenerabile și asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; și (b) un plan de acțiune cu scopul de a reduce, cel târziu de la 1 ianuarie 2029, ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale la 30 de minute înainte de ora reală.	(4^1) La cererea operatorului sistemului de transport, Agenția poate acorda până la 1 ianuarie 2029 o derogare de la cerința prevăzută la alin. (4). Cererea operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării include: a) o evaluare a impactului, care ține cont de opiniile și recomandările OPEED și ale participanților la piață și care demonstrează impactul negativ al unei astfel de măsuri asupra securității aprovizionării cu energie electrică, asupra rentabilității, inclusiv în ceea ce privește platformele de echilibrare existente prevăzute de Liniile directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 642/2025, asupra integrării energiei din surse regenerabile și asupra emisiilor de gaze cu efect de seră; și b) un plan de acțiuni destinat reducerii, cel târziu de la 1 ianuarie 2029, a orei de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale la 30 de minute înainte de timpul real.		privire la aprobarea Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic. Respectiv, la transpunerea art. 8 (1a) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția Regulamentului nr. 1747/2024, se face referință la actul normativ național care transpune actul european.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **5.** Articolul 8 se modifică după cum urmează: (1b) La cererea operatorului de transport și de sistem interesat, autoritatea de reglementare în cauză poate acorda o nouă derogare de la cerința prevăzută la alineatul (1), pentru o perioadă de până la doi ani și jumătate de la data de expirare a perioadei menționate la alineatul (1a). Operatorul de transport și de sistem interesat transmite cererea autorității de reglementare în cauză, ENTSO pentru energie electrică și ACER până la 30 iunie 2028. Respectiva cerere include: (a) o nouă evaluare a impactului, ținând seama de feedbackul primit de la participanții la piață și de la OPEED, care să justifice necesitatea unei noi derogări, bazată pe riscurile la adresa securității aprovizionării în sistemului național de energie electrică, a rentabilității și a	Articolul 89 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: (4^2) La cererea operatorului sistemului de transport, Agenția poate acorda o nouă derogare de la cerința prevăzută la alin. (4), pentru o perioadă de până la doi ani și jumătate de la data de expirare a perioadei prevăzute la alin. (4^1). Cererea operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării suplimentare include: (a) o nouă evaluare a impactului, care ține cont de opiniile și recomandările OPEED și ale participanților la piață și care justifică necesitatea unei noi derogări, bazată pe riscurile la adresa securității aprovizionării cu energie electrică, a rentabilității și a integrării energiei din surse regenerabile și a emisiilor de gaze cu efect de seră; și	**Parțial compatibil**	**Notă:** Dispozițiile art. 8 para. (1b) din Regulamentul UE nr. 943/2019 sunt transpuse parțial. Nu au fost preluate prevederile referitoare la obligația OST de a transmite cererea către ENTSO-E și ACER până la 30 iunie 2028, precum și obligația ACER de a emite un aviz în termen de șase luni de la primirea cererii. Aceste dispoziții instituie obligații procedurale care implică exclusiv instituții ale Uniunii Europene și mecanisme aplicabile statelor membre ale Uniunii Europene. Or, în contextul Republicii Moldova, acestea nu pot fi transpuse ca obligații juridice directe. Totodată, nu a fost elaborată versiunea adaptată a Regulamentului UE nr. 1747/2024 pentru părțile contractante ale Comunității Energetice. În context, norma națională prevede că solicitarea operatorului sistemului de transport urmează să fie discutată cu instituțiile Uniunii Europene în cadrul procesului de negociere, iar, în cazul în care ACER emite un aviz, Agenția ține cont de recomandările formulate,

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
integrării energiei din surse regenerabile și a emisiilor de gaze cu efect de seră; și (b) un plan de acțiune revizuit pentru a reduce ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale la 30 de minute înainte de ora reală de la data pentru care se solicită prelungirea, și care începe nu mai târziu de data solicitată pentru derogare. ACER emite un aviz despre impactul transfrontalier al unei noi derogări în termen de șase luni de la primirea unei cereri pentru o astfel de derogare. Autoritatea de reglementare în cauză ține seama de acest aviz înainte de a decide cu privire la o cerere pentru o nouă derogare.	(b) un plan de acțiuni revizuit pentru a reduce ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale la 30 de minute înainte de timpul real de la data pentru care se solicită prelungirea, și care începe nu mai târziu de data solicitată pentru derogare. (4^3) Solicitarea operatorului sistemului de transport cu privire la acordarea derogării, prevăzută la alin. (4^2) se examinează de Agenție În cazul în care competențele ACER în legătură cu acordarea derogării respective devin aplicabile Republicii Moldova în temeiul acquis-ului Comunității Energetice sau, după caz, ca urmare a aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Agenția ține cont de opinia sau recomandările formulate de ACER.		asigurând astfel alinierea la mecanismul european în măsura în care acesta devine aplicabil.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **5.** Articolul 8 se modifică după cum urmează: (1c) Până la 1 decembrie 2027, după consultarea OPEED, a ENTSO pentru energie electrică, a ACER și a părților interesate relevante, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a impactului punerii în aplicare a reducerii orei de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale stabilite în temeiul prezentului articol, a costurilor și a beneficiilor, a fezabilității și a soluțiilor practice pentru reducerea în continuare a acesteia, pentru a permite participanților la piață să tranzacționeze energie cât mai aproape posibil de timpul real. Raportul ține cont de impactul asupra securității sistemului de energie electrică, de eficiența din punctul de vedere al costurilor, de beneficiile integrării energiei din surse regenerabile și de reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.”.		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Articolul 8 para. (1c) din Regulamentul UE nr. 943/2019, introdus prin Regulamentul UE nr. 1747/2024, nu necesită transpunere, deoarece stabilește exclusiv obligația Comisiei Europene de a elabora și prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare privind impactul reducerii orei de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale. Totodată, dispoziția respectivă nu implică obligații pentru autoritățile, instituțiile sau entitățile din Republica Moldova și nu produce efecte juridice care să necesite preluarea acesteia în legislația națională.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943**	La art. 89 alin. (6) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, cuvintele „inclusiv participarea directă sau prin agregare a	**Compatibil**	**Notă:** Principiul prevăzut la art. 8 para. (3) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția expusă prin art. 2, pct. 5 din

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
5. Articolul 8 se modifică după cum urmează: **(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:** „(3) OPEED furnizează produse pentru tranzacționare pe pieţele pentru ziua următoare şi pe pieţele intrazilnice care să fie de dimensiuni suficient de mici, dimensiunea ofertei minime fiind de 100 kW sau mai puțin, pentru a permite participarea eficace a răspunsului părții de consum, a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie de mici dimensiuni, inclusiv participarea directă a clienților, precum și prin agregare.”.	participanților la piață” se substituie cu cuvintele „inclusiv participarea consumatorilor în mod direct sau prin agregare.”.		Regulamentul UE nr. 1747/2024, a fost transpus deja în legislația națională. Astfel, în conformitate cu art. 89 alin. (6) din Legea nr. 164/2025, OPEED furnizează produse pentru tranzacționare pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică, care să fie de dimensiuni suficient de mici, dimensiunea ofertei minime fiind de 100 kW sau mai puțin, pentru a permite participarea eficace a consumului dispecerizabil, a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie de capacitate mică, inclusiv participarea directă sau prin agregare a participanților la piață. Totodată, pentru a se exclude echivocul în interpretare cu privire la categoria de participanți vizată de norma respectivă se propune precizarea expresă a faptului că aceasta se referă la consumatori.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text: „**Articolul 9.** Pieţele la termen (1) În conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719, operatorii de transport și de sistem emit drepturi de transport pe termen lung sau pun în aplicare măsuri echivalente pentru a permite participanților la piață, inclusiv proprietarilor de instalații de producere a energiei electrice care utilizează energie regenerabilă, să își acopere riscurile în materie de preț, cu excepția cazului în care o evaluare a pieței la termen efectuată de către autoritățile de reglementare competente cu privire la granițele zonelor de ofertare indică faptul că există suficiente oportunități de acoperire a riscurilor în zonele de ofertare vizate.	**Articolul 88 se expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:** „(1) În conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025, operatorul sistemului de transport emite drepturi de transport pe termen lung sau pune în aplicare măsuri echivalente pentru a permite participanților la piață, inclusiv producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, să își acopere riscurile de preț, cu excepția cazului în care Agenția și autoritățile de reglementare din zonele de ofertare adiacente au adoptat decizii coordonate de a nu emite drepturi de transport pe termen lung la granița zonei de ofertare. Decizia menționată în prezentul alineat trebuie să se bazeze pe evaluarea pieței la termen, care indică faptul că există suficiente oportunități de acoperire a riscurilor în zonele de ofertare în cauză.”.	**Compatibil**	**Notă:** Regulamentul (UE) nr. 1719/2016 a fost transpus în legislația națională prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung. Astfel, art. 9 alin. (1) din Regulamentul UE nr. 943/2019, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 1747/2024, este transpus inclusiv prin trimitere la actul normativ național care preia dispozițiile relevante ale *acquis*-ului Uniunii Europene la care se face referire.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text: „**Articolul 9.** Pieţele la termen	**Articolul 88 se expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:** „(2) Drepturile de transport pe termen lung se alocă periodic în mod transparent și nediscriminatoriu, pe baza mecanismelor de piață, prin intermediul unei platforme unice de alocare.	**Compatibil**	**Notă:** La transpunerea art. 9 para. (2) din Regulamentul UE nr. 943/2019, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1747, referirea la pieţele la termen ale Uniunii Europene a fost adaptată prin raportare la pieţele la termen din Republica Moldova, având în vedere că pieţele de

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(2) Drepturile de transport pe termen lung se alocă periodic în mod transparent și nediscriminatoriu, pe baza pieței, prin intermediul unei platforme unice de alocare. Frecvența alocării și scadențele capacității interzonale pe termen lung sprijină funcționarea eficientă a piețelor la termen ale Uniunii.	Frecvența alocării și scadențele capacității interzonale pe termen lung trebuie să sprijine funcționarea eficientă a piețelor la termen.”.		energie electrică din Republica Moldova nu sunt integrate în prezent în piața internă a energiei electrice a Uniunii Europene.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text: „Articolul 9. Piețele la termen (3) Structura piețelor la termen ale Uniunii cuprinde instrumentele necesare pentru îmbunătățirea capacității participanților la piață de a acoperi riscurile de preț pe piața internă a energiei electrice.	**Articolul 88 se expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:** „(3) Structura piețelor la termen trebuie să includă instrumentele necesare pentru îmbunătățirea capacității participanților la piață de a acoperi riscurile de preț pe piața internă a energiei electrice.”.	**Compatibil**	**Notă:** La transpunerea art. 9 para. (3) din Regulamentul (UE) 2019/943, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1747, referirea la piețele la termen ale Uniunii Europene a fost adaptată prin raportare la piețele la termen din Republica Moldova, având în vedere că piețele de energie electrică din Republica Moldova nu sunt integrate în prezent în piața internă a energiei electrice a Uniunii Europene.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text: „**Articolul 9.** Piețele la termen (4) Până la 17 ianuarie 2026, Comisia, după consultarea părților interesate relevante, efectuează o evaluare a impactului măsurilor posibile pentru atingerea obiectivului menționat la alineatul (3). Această evaluare a impactului se referă, printre altele, la: (a) posibile modificări ale frecvenței alocării pentru drepturile de transport pe termen lung; (b) posibile modificări ale scadențelor drepturilor de transport pe termen lung, în special scadențele prelungite până la cel puțin trei ani; (c) posibile modificări ale naturii drepturilor de transport pe termen lung; (d) modalități de consolidare a pieței secundare; și **(e)** posibila introducere a unor centre virtuale regionale pentru piețele la termen.		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă, deoarece vizează Comisia Europeană și anume, instituie în sarcina acesteia, atribuția privind realizarea evaluării a impactului cu privire la funcționarea și dezvoltarea piețelor la termen din Uniunea Europeană. Totodată, dispoziția respectivă nu implică obligații pentru autoritățile, instituțiile sau entitățile din Republica Moldova și nu produce efecte juridice care să necesite preluarea acesteia în legislația națională.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text: „**Articolul 9.** Piețele la termen		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă, deoarece reglementează conținutul și criteriile evaluării impactului care urmează să fie efectuată de Comisia Europeană cu privire la eventuala instituire a unor centre virtuale regionale pentru piețele la termen. Totodată, dispoziția

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(5) În ceea ce privește centrele virtuale regionale pentru piețele la termen, evaluarea impactului efectuată în temeiul alineatului (4) se referă la următoarele: (a) definirea domeniului geografic de aplicare adecvat al centrelor virtuale regionale, inclusiv zonele de ofertare care constituie respectivele centre și situațiile specifice zonelor de ofertare care aparțin de două sau mai multe centre virtuale, cu scopul de a maximiza corelarea dintre prețurile de referință și prețurile zonelor de ofertare care constituie centre virtuale regionale; (b) nivelul de interconectivitate a energiei electrice al statelor membre, în special al statelor membre care se situează sub nivelul definit de obiectivele de interconectare electrică pentru 2020 și 2030 prevăzute la articolul 4 litera (d) punctul 1 din Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului (*3); (c) metodologia de calculare a prețurilor de referință pentru centrele virtuale regionale pentru piețele la termen, cu scopul de a maximiza corelările de prețuri dintre prețul de referință și prețurile zonelor de ofertare care alcătuiesc un centru virtual regional; (d) posibilitatea ca zonele de ofertare să facă parte din mai mult de un centru virtual regional; (e) moduri de a maximiza oportunitățile de tranzacționare pentru produsele de acoperire a riscului care fac referire la centrele virtuale regionale pentru piețele la termen, precum și pentru drepturile de transport pe termen lung dinspre zonele de ofertare către centrele virtuale regionale; (f) moduri de asigurare a faptului că platforma unică de alocare menționată la alineatul (2) oferă alocarea și facilitează tranzacționarea drepturilor de transport pe termen lung;			respectivă nu instituie obligații pentru autoritățile, instituțiile sau entitățile din Republica Moldova și nu produce efecte juridice care să necesite preluarea acesteia în legislația națională.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(g) implicațiile acordurilor interguvernamentale preexistente și drepturile care decurg din acestea.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text: „**Articolul 9.** Piețele la termen (6) Pe baza rezultatului evaluării asupra impactului menționate la alineatul (4) de la prezentul articol, Comisia adoptă, până la 17 iulie 2026, un act de punere în aplicare pentru a preciza mai în detaliu măsurile și instrumentele necesare pentru realizarea obiectivelor menționate la alineatul (3) de la prezentul articol și caracteristicile exacte ale respectivelor măsuri și instrumente. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 67 alineatul (2).		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă, întrucât reglementează competența Comisiei Europene de a adopta un act de punere în aplicare pentru detalierea măsurilor și instrumentelor necesare atingerii obiectivelor prevăzute la art. 9 para. (3) din Regulamentul UE nr. 943/2019. Dispoziția nu instituie obligații pentru autoritățile, instituțiile sau entitățile din Republica Moldova și nu produce efecte juridice care să necesite preluarea acesteia în legislația națională.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text: „**Articolul 9.** Piețele la termen (7) Platforma unică de alocare, instituită în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719 acționează în calitate de entitate care permite alocarea și care facilitează tranzacționarea drepturilor de transport pe termen lung în numele operatorilor de transport și de sistem. Aceasta are forma juridică menționată în anexa II la Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului.	**Articolul 88 se expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:** „(4) Platforma unică de alocare, instituită în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, acționează în calitate de entitate care permite alocarea și care facilitează tranzacționarea drepturilor de transport pe termen lung în numele operatorilor sistemelor de transport. Aceasta are forma juridică prevăzută de legislația statului în care a fost constituită.	**Compatibil**	**Notă:** Regulamentul UE nr. 1719/2016 a fost transpus în legislația națională prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung. Prin urmare, transpunerea art. 9 para (7) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția Regulamentului UE nr. 1747/2024, a fost realizată inclusiv prin trimitere la Hotărârea ANRE nr. 643/2025, deoarece Regulamentele UE nu au aplicabilitate directă în Republica Moldova. Totodată, la transpunere în legislația națională nu poate fi făcută referință la Directiva UE nr. 2017/1132, iar Anexa 2 din Directivă la care face referire art. 9 alin. (7) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția din 2024, enumeră formele juridice prevăzute de legislația statelor membre. Astfel, referința respectivă a fost înlocuită cu o formulare generală, potrivit căreia entitatea are forma juridică prevăzută de legislația statului în care a fost constituită.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text:	**Articolul 88 se expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:** „(5) În cazul în care Agenția consideră că nu există suficiente oportunități de acoperire a	**Compatibil**	**Notă:** Directiva UE nr. 65/2014 privind piețele instrumentelor financiare nu este transpusă încă în legislația națională, dar în aprilie 2026 a fost publicat pentru consultări publice

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
„**Articolul 9.** Piețele la termen (8) În cazul în care o autoritate de reglementare competentă consideră că nu există suficiente oportunități de acoperire a riscului pentru participanții la piață și după consultarea autorităților competente desemnate în temeiul articolului 67 din Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului (*5) în cazul în care piețele la termen se referă la instrumente financiare, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 15 din directiva respectivă, aceasta poate solicita burselor de energie sau operatorilor de transport și de sistem să pună în aplicare măsuri suplimentare, cum ar fi activitățile de formare a pieței, pentru a îmbunătăți lichiditatea piețele la termen.	riscului pentru participanții la piață, și după consultarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, în cazul în care piețele la termen se referă la instrumente financiare, în sensul definit în legislația care reglementează piețele instrumentelor financiare, aceasta poate solicita burselor de energie sau operatorilor sistemelor de transport să pună în aplicare măsuri suplimentare, cum ar fi activitățile de formare a pieței, pentru a îmbunătăți lichiditatea piețele la termen.”.		un proiect de lege privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, care transpune, între altele, si Directiva respectivă. În conformitate cu proiectul respectiv, CNPF este desemnat în calitate de autoritate competentă în sensul art. 67 din Directiva în cauză.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 6. Articolul 9 se înlocuiește cu următorul text: „**Articolul 9**. Piețele la termen (9) Sub rezerva respectării dreptului Uniunii în materie de concurență, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 648/2012 (*6) și (UE) nr. 600/2014 (*7) ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Directivei 2014/65/UE, operatorii de piață pot să dezvolte produse de acoperire a riscului la termen, inclusiv produse de acoperire a riscului pe termen lung, pentru a oferi participanților la piață, inclusiv proprietarilor de instalații de producere a energiei electrice care utilizează surse de energie regenerabile, posibilități adecvate de acoperire a riscurilor financiare rezultate din fluctuațiile prețurilor. Statele membre nu impun cerința ca astfel de activități de acoperire a riscului să se limiteze la tranzacțiile din interiorul unui stat membru sau al unei zone de ofertare.	**Articolul 88 se expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:** „(6) Sub rezerva respectării actelor normative privind concurența, precum și a actelor normative care reglementează piețele instrumentelor financiare, precum și instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, operatorul pieței energiei electrice este în drept să dezvolte produse de acoperire a riscului la termen, inclusiv produse de acoperire a riscului pe termen lung, pentru a oferi participanților la piață, inclusiv producătorilor de energie electrică din surse regenerabile, posibilități adecvate pentru acoperirea riscurilor financiare rezultate din fluctuațiile prețurilor. Nu pot fi stabilite cerințe potrivit cărora activitățile de acoperire a riscului prevăzute în prezentul alineat să fie limitate la tranzacțiile efectuate în interiorul Republicii Moldova sau în cadrul unei zone de ofertare”.	**Compatibil**	**Notă:** Regulamentul UE nr. 600/2014 privind piețele instrumentelor financiare nu este transpus încă în legislația națională, dar în aprilie 2026 a fost publicat pentru consultări publice un proiect de lege privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, care transpune, între altele, si Regulamentul respectiv.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **7. Articolul 18 se modifică după cum urmează:** **(a)** alineatele (2) și (3) se înlocuiesc cu următorul text: „(2) Metodologiile de calculare a tarifelor: (a) reflectă costurile fixe ale operatorilor de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție și iau în considerare	**Articolul 130 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se completează cu alin. (3^1), cu următorul cuprins:** „(3^1) După caz, nivelul tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, a serviciului de distribuție a energiei electrice, aplicate producătorilor sau consumatorilor finali sau ambelor categorii de	**Compatibil**	**Notă:** Art. 18 para. (2) din Regulamentul (UE) 2019/943, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1747, este transpus parțial prin art. 131 alin. (5) din Legea nr. 164/2025. Totodată, pentru a se asigura transpunerea integrală a prevederii respective, se propune ajustarea art. 131 alin. (5) lit. a) și b).

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi stimulente adecvate operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuție, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative, cu scopul de a spori eficiența, inclusiv eficiența energetică; (b) încurajează integrarea pieței, integrarea energiei din surse regenerabile și securitatea aprovizionării; (c) sprijină utilizarea serviciilor de flexibilitate și permit utilizarea racordărilor flexibile; (d) promovează investiții eficiente și în timp util, inclusiv soluții de optimizare a rețelei existente; (e) facilitează stocarea energiei, răspunsul părții de consum și activitățile de cercetare conexe; (f) contribuie la realizarea obiectivelor stabilite în planurile naționale integrate privind energia și clima, reduc impactul asupra mediului și promovează acceptarea de către public; și (g) facilitează inovarea în interesul consumatorilor în domenii precum digitalizarea, serviciile de flexibilitate și interconectarea, în special pentru a dezvolta infrastructura necesară pentru a atinge obiectivul minim de interconectare a rețelelor electrice pentru 2030 prevăzut la articolul 4 litera (d) punctul 1 din Regulamentul (UE) 2018/1999. (3) După caz, nivelul tarifelor aplicate producătorilor sau clienților finali sau atât producătorilor, cât și clienților finali oferă semnale de localizare pentru investiții la nivelul Uniunii, cum ar fi stimulente prin intermediul structurii tarifare pentru a reduce costurile de redispecerizare și de consolidare a rețelei electrice și ia în considerare pierderile din rețea și congestiile provocate, precum și costurile investițiilor în infrastructură.”	participanți la piață trebuie să ofere semnale de localizare pentru investiții la nivelul Comunității Energetice, cum ar fi stimulente prin intermediul structurii tarifare pentru a reduce costurile de redispecerizare și de consolidare a rețelei electrice, și trebuie să ia în considerare pierderile din rețea și congestiile din rețea, precum și costurile aferente investițiilor în infrastructură.”. **La Articolul 131, alin. (5) lit. a) și lit. b) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, vor avea următorul cuprins:** „a) să reflecte costurile fixe ale operatorului sistemului de transport și ale operatorului sistemului de distribuție și să ia în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi operatorului sistemului de transport și operatorului sistemului de distribuție stimulentele necesare, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative, în vederea sporirii eficienței în activitatea desfășurată, inclusiv a eficienței energetice; b) să promoveze integrarea pieței energiei electrice, integrarea energiei din surse regenerabile și securitatea aprovizionării cu energie electrică;”.		Cu privire la art. 18 para (3), se propune completarea Legii nr. 164/2025 cu o prevedere nouă care să transpună expres principiul corespunzător din actul european.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **7. Articolul 18 se modifică după cum urmează:** (b) alineatul (8) se înlocuiește cu următorul text: „(8) Metodologiile de stabilire a tarifelor de transport și de distribuție stimulează operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție să-și exploateze și să-și dezvolte rețelele în cel mai eficient mod din punct de vedere al costurilor, inclusiv prin achiziționarea de servicii. În acest scop, autoritățile de reglementare recunosc costurile relevante ca fiind eligibile, inclusiv costurile legate de investițiile anticipative, și includ aceste costuri în tarifele de transport și de distribuție și, după caz, introduc obiective de performanță pentru a stimula operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție să sporească eficiența generală a sistemului în rețelele lor, inclusiv prin eficiență energetică, utilizarea serviciilor de flexibilitate și dezvoltarea rețelelor inteligente și a sistemelor de contorizare inteligentă.”	La Articolul 131, alin. (9), fraza a 2-a, după cuvintele „stabilite ca fiind eligibile” se completează cu textul „inclusiv costurile legate de investițiile anticipative,”, iar cuvintele „și poate introduce ținte” se substituie cu cuvintele „și, după caz, introduce ținte”.	**Compatibil**	**Notă:** Articolul 18 para. (8) din Regulamentul 943/2019, în redacția Regulamentului 1747/2024, este transpus parțial în legislația națională prin art. 131 alin. (9) din legea nr. 164/2025. Totodată, pentru a se asigura transpunerea integrală a prevederii respective, au fost formulate propuneri de completare a normei naționale.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **7. Articolul 18 se modifică după cum urmează:** **(**c) alineatul (9) se modifică după cum urmează: (i) litera (f) se înlocuiește cu următorul text: „(f) metodele, care urmează să fie stabilite după consultarea părților interesate relevante, pentru a asigura transparența în ceea ce privește stabilirea și structura tarifelor, inclusiv investițiile anticipative, care sunt în conformitate cu obiectivele energetice naționale și ale Uniunii relevante și ținând seama de zonele pretabile accelerării proiectelor, astfel cum sunt stabilite în conformitate cu Directiva (UE) 2018/2001;”; (ii) se adaugă următoarea literă:		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Articolul 18 para. (9) din Regulamentul UE nr. 943/2019, care este modificat prin art. 2 pct. 7 lit. (c) din Regulamentul UE nr. 1747/2024 vizează exclusiv activitatea ACER și instituie atribuțiile acesteia privind elaborarea și actualizarea unui raport de bune practici referitor la metodologiile de stabilire a tarifelor de transport și distribuție. Prevederea respectivă nu instituie drepturi sau obligații pentru autoritățile sau participanții la piața energiei electrice din Republica Moldova care să necesite transpunere în legislația națională. În context, nici amendamentele propuse prin art. 2 pct. 7 lit. c) din Regulamentul UE nr. 1747/2024 nu necesită transpunere în legislația națională.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
„(i) stimulentele pentru investiții eficiente în rețele, inclusiv resursele care oferă flexibilitate și acordurile flexibile de racordare.”.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **8. La articolul 19, alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:** „(2) La alocarea veniturilor care decurg din alocarea capacității interzonale au prioritate următoarele obiective: (a) garantarea disponibilității reale a capacității alocate, inclusiv compensarea pentru fermitate; (b) menținerea sau creșterea capacităților interzonale prin optimizarea utilizării interconexiunilor existente cu ajutorul unor măsuri coordonate de remediere, dacă este cazul, sau acoperirea costurilor generate de investițiile în rețea relevante pentru reducerea congestionării la nivelul interconexiunilor; sau (c) compensarea operatorilor de centrale offshore de producere a energiei electrice din surse regenerabile dintr-o zonă de ofertare offshore racordați direct la două sau mai multe zone de ofertare în care accesul la piețele interconectate a fost redus astfel încât operatorul de centrală offshore de producere a energiei electrice din surse regenerabile nu este în măsură să își exporte capacitatea de producție de energie electrică pe piață și, după caz, are loc o scădere corespunzătoare a prețurilor în zona de ofertare offshore, în comparație cu cele în absența reducerilor de capacitate. Compensarea menționată la litera (c) de la primul paragraf se aplică în cazul în care, în rezultatele validate ale calculului capacităților, unul sau mai mulți operatori de transport și de sistem fie nu au pus la dispoziție capacitatea convenită în acordurile de racordare pe interconexiune, fie nu au pus la dispoziție capacitatea pe elementele critice ale rețelei în temeiul normelor de calcul al capacităților		**Parțial compatibil**	**Notă:** Principiile stabilite în art. 19 para (2) lit. a) și b) din Regulamentul UE nr. 943/2019, astfel cum este modificat prin Regulamentul UE nr. 1747/2024, sunt transpuse în art. 47 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 164/2025. Totodată, în legislația națională nu au fost preluate/transpuse prevederile care reglementează mecanismele de compensare aplicabile producătorilor de energie electrică din surse regenerabile amplasați în zone de ofertare offshore și care sunt racordați la mai multe zone de ofertare. Aceasta deoarece Republica Moldova nu are ieșire la mare și respectiv nu dispune de zone de ofertare offshore și de infrastructură offshore de producere și de transport al energiei electrice.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
prevăzute la articolul 16 alineatul (8), sau niciuna. Operatorii de transport și de sistem care sunt responsabili pentru reducerea accesului la piețele interconectate sunt responsabili pentru compensarea operatorilor de centrale offshore de producere a energiei electrice din surse regenerabile. Anual, această compensare nu depășește venitul total din congestii generat de interconexiunile dintre zonele de ofertare în cauză.”			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică** (1) Fără a aduce atingere Directivei (UE) 2018/2001, statele membre promovează utilizarea contractelor de achiziție de energie electrică, inclusiv prin eliminarea obstacolelor nejustificate și a procedurilor sau tarifelor disproporționate sau discriminatorii, în vederea asigurării previzibilității prețurilor și a atingerii obiectivelor stabilite în planurile lor naționale integrate privind energia și clima în ceea ce privește dimensiunea de decarbonizare menționată la articolul 4 litera (a) din Regulamentul (UE) 2018/1999, inclusiv în ceea ce privește energia din surse regenerabile, menținând în același timp competitivitatea și lichiditatea piețelor energiei electrice și comerțul transfrontalier.	**Articolul 96[1].** Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (1) Fără a afecta aplicarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, statul promovează utilizarea PPA, inclusiv prin eliminarea obstacolelor nejustificate și a procedurilor sau tarifelor disproporționate ori discriminatorii, în vederea asigurării previzibilității prețurilor energiei electrice și a atingerii obiectivelor aferente dimensiunii de decarbonizare prevăzute la pct. 11, sbpct. 4) din Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2024 și stabilite în planul național integrat privind energia și clima, inclusiv în partea ce ține de energia din surse regenerabile, menținând în același timp competitivitatea și lichiditatea piețelor de energie electrică și comerțul transfrontalier.	**Compatibil**	**Notă:** Articolul 4 lit. a) din Regulamentul UE nr. 1999/2018, la care face referință art. 2 pct. 9 (art. 19a para. (1)) din Regulamentul UE nr. 1747/2024, a fost transpus în legislația națională prin pct. 11, sbpct. 4) din Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2024. Corespunzător, art. 2 pct. 9 din Regulamentul UE nr. 1747/2024, a fost realizată inclusiv prin trimitere la prevederea națională care preia dispozițiile relevante ale acquis-ului Uniunii Europene la care acesta face referire.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII**		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă, întrucât aceasta este adresată exclusiv Comisiei Europene și instituie o obligație de evaluare la nivelul Uniunii Europene privind potențialul și viabilitatea unor eventuale platforme ale Uniunii pentru contracte de achiziție de energie electrică. Dispoziția nu impune obligații statelor membre și nu necesită adoptarea unor măsuri de transpunere în legislația națională. Totodată, evaluarea interacțiunii unor

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică (2) Atunci când efectuează revizuirea prezentului regulament în conformitate cu articolul 69 alineatul (2), Comisia, după consultarea părților interesate relevante, evaluează potențialul și viabilitatea uneia sau mai multor platforme de piață ale Uniunii pentru contracte de achiziție de energie electrică, care urmează să fie utilizate în mod voluntar, inclusiv interacțiunea respectivelor platforme potențiale cu alte platforme existente pe piața energiei electrice și punerea în comun a cererii de contracte de achiziție de energie electrică prin agregare.			astfel de platforme cu pieţele existente şi a posibilităţii de agregare a cererii reprezintă competenţe exercitate la nivelul Uniunii Europene.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică** (3) Statele membre se asigură, în mod coordonat, că există instrumente precum sistemele de garantare la prețurile pieței, menite să reducă riscurile financiare asociate incapacității de plată a beneficiarului în cadrul contractelor de achiziție de energie electrică, care sunt accesibile clienților care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața de contracte de achiziție de energie electrică și care nu au dificultăți financiare. Astfel de instrumente pot include, printre altele, scheme de garantare sprijinite de stat la prețurile pieței, garanții private sau mecanisme de punere în comun a cererii de contracte de achiziție de energie electrică, în conformitate cu actele legislative relevante ale Uniunii. În acest scop, statele membre asigură o coordonare adecvată, inclusiv cu mecanismele relevante de la nivelul Uniunii. Statele membre pot stabili categoriile de clienți care sunt vizate de respectivele instrumente, aplicând criterii	**Articolul 96[1]**. Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (2) În vederea facilitării utilizării PPA, statul asigură disponibilitatea de instrumente precum sistemele de garantare la prețurile pieței, menite să reducă riscurile financiare asociate incapacității de plată a cumpărătorilor de energie electrică în cadrul PPA, care sunt accesibile consumatorilor ce se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA și care nu au dificultăți financiare. Astfel de instrumente pot include, printre altele, schemele de garantare sprijinite de stat la prețurile pieței, garanții private sau mecanisme de punere în comun a cererii de PPA, cu respectarea actelor normative în domeniu. Pentru realizarea obiectivelor stabilite în prezentul alineat, Guvernul asigură o coordonare adecvată cu entitățile și mecanismele relevante din cadrul Uniunii Europene. Guvernul poate stabili categoriile de consumatori care pot beneficia de instrumentele prevăzute de prezentul alineat, cu aplicarea unor criterii nediscriminatorii între și în cadrul categoriilor de consumatori.	**Compatibil**	**Notă:** Obligația Republicii Moldova de a asigura disponibilitatea instrumentelor de reducere a riscurilor financiare este instituită prin norma națională, în timp ce coordonarea cu mecanismele Uniunii Europene se va realiza în măsura în care accesul la asemenea mecanisme este disponibil Republicii Moldova.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
nediscriminatorii între categoriile de clienți și în cadrul acestora.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică** (4) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, în cazul în care o schemă de garantare a contractelor de achiziție de energie electrică este susținută de statul membru, aceasta include dispoziții pentru a evita scăderea lichidității pe piețele energiei electrice și nu oferă sprijin pentru achiziționarea de energie electrică produsă pe bază de combustibili fosili. Statele membre pot decide să limiteze aceste scheme de garantare la sprijinul exclusiv pentru achiziționarea de energie electrică produsă de noi instalații din surse regenerabile, în conformitate cu politicile de decarbonizare ale statelor membre, inclusiv, în special, în cazul în care piața de contracte de achiziție de energie electrică din surse regenerabile în sensul definiției de la articolul 2 punctul 17 din Directiva (UE) 2018/2001 nu este dezvoltată suficient.	**Articolul 96[1]**. Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (3) Fără a aduce atingere prevederilor actelor normative care reglementează ajutorul de stat, în cazul în care o schemă de garantare a PPA implică acordarea ajutorului de stat, aceasta trebuie să conțină dispoziții menite să prevină scăderea lichidității pe piețele de energie electrică și nu poate fi utilizată pentru sprijinirea achiziționării energiei electrice produse pe bază de combustibili fosili. Guvernul poate decide limitarea acestor scheme de garantare la sprijinirea exclusivă a achiziționării energiei electrice produse de noi instalații din surse regenerabile, în conformitate cu politica de stat în domeniul decarbonizării, inclusiv, în special în situațiile în care piața contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător, în sensul definit în art. 3 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, nu este suficient dezvoltată.	**Compatibil**	**Notă:** Definiția noțiunii de „contracte de achiziție de energie electrică din surse regenerabile”, expusă la art. 2 pct. 17 din Directiva (UE) 2018/2001, este transpusă în legislația națională prin definiția noțiunii de „contracte pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător”.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică** (5) Schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile permit participarea proiectelor care rezervă o	**Articolul 96[1].** Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (4) Schemele de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile trebuie să permită participarea proiectelor care rezervă o parte din energia electrică spre vânzare prin intermediul contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile direct de la producător sau al altor acorduri bazate pe piață, cu condiția ca această participare să nu afecteze în mod negativ concurența pe piețele de energie electrică, în special în cazul în care cele două părți implicate în contractul respectiv de achiziție a	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
parte din energia electrică spre vânzare prin intermediul unui contract de achiziție de energie electrică din surse regenerabile sau al altor acorduri bazate pe piață, cu condiția ca această participare să nu afecteze în mod negativ concurența pe piață, în special în cazul în care cele două părți implicate în contractul respectiv de achiziție de energie electrică sunt controlate de aceeași entitate.	energiei electrică se află sub controlul aceleiași entități.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică** (6) La conceperea schemelor de sprijin menționate la alineatul (5), statele membre depun eforturi pentru a utiliza criterii de evaluare pentru a stimula ofertanții să faciliteze accesul clienților care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața de contracte de achiziție de energie electrică, cu condiția ca acest lucru să nu afecteze în mod negativ concurența pe piață.	**Articolul 96[1].** Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (5) La elaborarea schemelor de sprijin prevăzute la alin. (4), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii urmărește, în măsura posibilului, utilizarea unor criterii de evaluare care să încurajeze ofertanții să faciliteze accesul la PPA al consumatorilor care se confruntă cu obstacole la intrarea pe piața PPA, cu condiția ca aplicarea acestor criterii să nu afecteze în mod negativ concurența pe pieţele de energie electrică.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică** (7) Contractele de achiziție de energie electrică precizează zona de ofertare de livrare și responsabilitatea pentru asigurarea drepturilor de transport interzonal în cazul unei modificări a zonei de ofertare în conformitate cu articolul 14.	**Articolul 96[1].** Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (6) PPA trebuie să indice zona de ofertare unde are loc livrarea și responsabilitatea pentru asigurarea drepturilor de transport interzonal în cazul modificării zonei de ofertare în conformitate cu art. 42.	**Compatibil**	**Notă:** Articolul 14 din Regulamentul UE nr. 943/2019 la care face referință art. 19a para. (7) în redacția Regulamentului UE nr. 1747/2024 a fost transpus în legislația națională prin art. 42 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. Corespunzător, art. 2 pct. 9 din Regulamentul UE nr. 1747/2024 (art. 19a para. (7)) a fost realizată inclusiv prin trimitere la prevederea națională care transpune art. 14 din Regulamentul 943/2019.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică** (8) Contractele de achiziție de energie electrică precizează clauzele și condițiile conform cărora clienții și producătorii se pot retrage din contractele de achiziție de energie electrică -uri, cum ar fi taxele de retragere și perioadele de preaviz aplicabile, în conformitate cu dreptul Uniunii în materie de concurență.	**Articolul 96[1].** Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (7) PPA trebuie să prevadă clauzele și condițiile în care consumatorii și producătorii pot solicita încetarea contractului, inclusiv compensațiile datorate în caz de încetare unilaterală și perioadele de preaviz aplicabile, în conformitate cu actele normative care reglementează concurență.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică** (9) Atunci când elaborează măsuri care afectează în mod direct contractele de achiziție de energie electrică, statele membre respectă eventualele așteptări legitime și să țină seama de efectele acestor măsuri asupra contractelor de achiziție de energie electrică existente și viitoare.	**Articolul 96[1].** Contractele de achiziționare a energiei electrice sau PPA (8) La elaborarea măsurilor care afectează în mod direct PPA, autoritățile competente țin cont de principiul protecției încrederii legitime și iau în considerare impactul măsurilor respective asupra PPA existente și viitoare.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII**		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă, întrucât este adresată exclusiv Comisiei Europene și stabilește obligația acesteia de a evalua periodic existența obstacolelor și nivelul de transparență de pe piețele contractelor de achiziție de energie electrică, precum și posibilitatea de a elabora orientări privind eliminarea acestora. Aceasta nu implică stabilirea de drepturi sau

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 19a. Contractele de achiziție de energie electrică (10) Până la 31 ianuarie 2026 și ulterior la fiecare doi ani, Comisia evaluează dacă obstacolele persistă și dacă pe piețele de contracte de achiziție de energie electrică există suficientă transparență. Comisia poate elabora orientări specifice privind eliminarea barierelor de pe piețele de contracte de achiziție de energie electrică, inclusiv a procedurilor sau a taxelor disproporționate sau discriminatorii.			obligații pentru entitățile și instituțiile din Republica Moldova.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19b. Modele voluntare de contracte de achiziție de energie electrică și monitorizarea contractelor de achiziție de energie electrică** (1) ACER publică o evaluare anuală privind piața de contracte de achiziție de energie electrică la nivelul Uniunii și al statelor membre, ca parte a raportului său anual publicat în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2019/942.		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Art. 19b para. (1) în redacția Regulamentului UE nr. 943/2019 nu a fost transpus în legislația națională, întrucât vizează exclusiv Agenția pentru Cooperare a Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) și stabilește obligația acesteia de a publica anual o evaluare a pieței contractelor de achiziție de energie electrică la nivelul Uniunii Europene și al statelor membre. Prevederea respectivă reglementează o atribuție instituțională a ACER și nu implică stabilirea de drepturi sau obligații pentru entitățile și instituțiile din Republica Moldova.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19b. Modele voluntare de contracte de achiziție de energie electrică și monitorizarea contractelor de achiziție de energie electrică**		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Art. 19b para. (2) în redacția Regulamentului UE nr. 943/2019 nu a fost transpus în legislația națională, întrucât este vizează exclusiv ACER și Operatorilor Piețelor de Energie Electrică Desemnate (OPEED), stabilind obligația acestora de a evalua necesitatea elaborării și, după caz, de a dezvolta modele voluntare de contracte de achiziție de energie electrică. Prevederea respectivă reglementează atribuții exercitate la nivelul Uniunii Europene și nu implică stabilirea de drepturi sau obligații pentru entitățile și instituțiile din Republica Moldova. Totodată, modelele de contracte prevăzute de această dispoziție au caracter voluntar și urmează să fie elaborate

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(2) Până la 17 octombrie 2024, ACER evaluează, în strânsă coordonare cu instituțiile și părțile interesate relevante, necesitatea de a elabora și de a emite modele voluntare de contracte de achiziție de energie electrică, adaptate la nevoile diferitelor categorii de contrapărți. În cazul în care evaluarea concluzionează că este necesar să se elaboreze și să se emită astfel de modele voluntare de contracte de achiziție de energie electrică, ACER, împreună cu OPEED-urile și după consultarea părților interesate relevante, elaborează astfel de modele, ținând seama de următoarele: (a) utilizarea acestor modele de contracte este voluntară pentru părțile contractante; (b) printre altele, modelele de contracte: (i) oferă o varietate de durate ale contractului; (ii) oferă o varietate de formule de preț; (iii) iau în considerare profilul de sarcină al beneficiarului și profilul de producere al producătorului.			de entitățile menționate, fără a necesita intervenții legislative la nivel național.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19c. Măsuri la nivelul Uniunii pentru a contribui la atingerea ponderii suplimentare a energiei din surse regenerabile** Comisia evaluează dacă măsurile de la nivelul Uniunii pot contribui la realizarea eforturilor colective ale statelor membre privind o pondere suplimentară de 2,5 % a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie al Uniunii în 2030 în temeiul Directivei (UE) 2018/2001, care completează măsurile naționale. Comisia analizează posibilitatea de a utiliza mecanismul Uniunii de finanțare a energiei din surse regenerabile instituit în temeiul articolului 33 din Regulamentul (UE) 2018/1999 pentru a organiza licitații la nivelul Uniunii privind		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Art. 19c în redacția Regulamentului UE nr. 1747/2024 nu a fost transpusă în legislația națională, întrucât vizează Comisia Europeană și stabilește obligația acesteia de a evalua dacă anumite măsuri la nivelul Uniunii Europene pot contribui la atingerea obiectivelor Uniunii privind energia din surse regenerabile, precum și posibilitatea utilizării mecanismului Uniunii de finanțare a energiei din surse regenerabile instituit în temeiul art. 33 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Prevederea respectivă reglementează activități de evaluare și analiză realizate la nivelul Uniunii Europene și nu implică stabilirea de drepturi sau obligații pentru entitățile și instituțiile din Republica Moldova.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
energia din surse regenerabile, în conformitate cu cadrul de reglementare relevant.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19d. Schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență pentru investiții** (1) Schemele de sprijinire directă a prețurilor pentru investiții în noi instalații de producere a energiei electrice pentru producerea de energie electrică din sursele enumerate la alineatul (4) iau forma unor contracte bidirecționale pentru diferență sau a unor scheme echivalente cu aceleași efecte. Primul paragraf se aplică contractelor care fac obiectul schemelor de sprijinire directă a prețurilor pentru investiții în noi instalații încheiate la 17 iulie 2027 sau ulterior acestei date, ori în cazul centralelor offshore de producere a energiei electrice din surse regenerabile conectate la proiecte hibride offshore conectate la două sau mai multe zone de ofertare, încheiate la 17 iulie 2029 sau ulterior acestei date. Participanții la piață iau parte pe bază voluntară la schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență sau la scheme echivalente cu aceleași efecte.	**Articolul 96[2].** Schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență, la investiții (1) Schemele de sprijin direct al prețurilor pentru investiții în centrale electrice noi pentru producerea energiei electrice din sursele prevăzute la alin. (5) iau forma unor contracte bidirecționale pentru diferență sau a unor scheme echivalente cu aceleași efecte. Prezentul alineat se aplică în raport cu contractele care fac obiectul schemelor de sprijin direct al prețurilor pentru investiții în centrale electrice noi încheiate la 17 iulie 2027 sau ulterior acestei date. (2) Participanții la piață iau parte pe bază voluntară la schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență sau la scheme echivalente cu aceleași efecte.	**Compatibil**	**Notă:** La transpunerea art. 19d par. (1) din Regulamentul UE nr. 943/2019, în redacția art. 2 pct. 9 din Regulamentul UE nr. 1747/2024, nu au fost transpuse prevederile aferente centralelor offshore de producere a energiei electrice din surse regenerabile conectate la proiecte hibride offshore conectate la două sau mai multe zone de ofertare, întrucât aceasta sunt aplicabile exclusiv statelor care dețin infrastructură offshore și ieșire la mare. Republica Moldova nu are ieșire la mare, astfel încât aceste dispoziții nu sunt aplicabile.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.**	**Articolul 96[2].** Schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență, la investiții (3) Toate schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII **Articolul 19d. Schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență pentru investiții** (2) Toate schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență și schemele echivalente cu aceleași efecte sunt concepute astfel încât: (a) să mențină stimulentele pentru ca instalația de producere a energiei electrice să funcționeze și să participe în mod eficient pe pieţele energiei electrice, în special pentru a reflecta circumstanțele pieței; (b) să prevină orice efect de denaturare al schemei de sprijin asupra deciziilor de exploatare, de dispecerizare și de întreținere ale instalației de producere a energiei electrice sau asupra comportamentului de ofertare pe piața pentru ziua următoare, pe piața intrazilnică, pe piața serviciilor auxiliare și pe piața de echilibrare; (c) să se asigure că nivelurile de protecție a remunerației minime și de limitare a remunerației în exces sunt aliniate la costul noii investiții și la veniturile de pe piață, spre a garanta viabilitatea economică pe termen lung a instalației de producere a energiei electrice, evitând totodată supracompensarea; (d) să evite denaturarea nejustificată a concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă, în special prin stabilirea cuantumurilor remunerației prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale care să fie deschisă, clară, transparentă și nediscriminatorie; atunci când nu se poate desfășura o astfel de procedură de ofertare concurențială, contractele bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente cu aceleași efecte, și prețurile de exercitare aplicabile, sunt concepute astfel încât să se asigure că distribuirea veniturilor către întreprinderi nu creează o denaturare nejustificată a concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă; (e) să evite denaturarea concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă rezultată din distribuirea veniturilor către întreprinderi;	diferență și schemele echivalente cu aceleași efecte se elaborează astfel încât: a) să mențină stimulentele pentru ca centrala electrică să funcționeze și să participe în mod eficient pe pieţele de energie electrică, în special pentru a reflecta circumstanțele pieței; b) să prevină orice efect de denaturare al schemei de sprijin asupra deciziilor de exploatare, de dispecerizare și de întreținere centralei electrice sau asupra comportamentului de ofertare pe piața pentru ziua următoare, pe piața intrazilnică, pe piața serviciilor de sistem și pe piața de echilibrare; c) să se asigure că nivelurile de protecție a remunerației minime și de limitare a remunerației în exces sunt aliniate la costul noii investiții și la veniturile de pe piață, spre a garanta viabilitatea economică pe termen lung a centralei electrice, evitând totodată supracompensarea; d) să evite denaturarea nejustificată a concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă, în special prin stabilirea cuantumurilor remunerației prin intermediul unei proceduri de ofertare concurențiale care să fie deschisă, clară, transparentă și nediscriminatorie; e) să evite denaturarea concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă, rezultând din distribuirea veniturilor către întreprinderi; f) să includă clauze de penalizare aplicabile în cazul terminării anticipate unilaterale și nejustificate a contractului. (4) În cazul în care nu poate fi desfășurată o procedură de ofertare concurențială, prevăzută la alin. (3) lit. d), contractele bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente cu aceleași efecte, și prețurile de exercitare aplicabile, se elaborează astfel încât să se asigure că distribuirea veniturilor către întreprinderi nu creează o		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(f) să includă clauze de penalizare aplicabile în cazul rezilierii anticipate unilaterale nejustificate a contractului.	denaturare nejustificată a concurenței și a schimburilor comerciale pe piața internă.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19d. Schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență pentru investiții** (3) La evaluarea contractelor bidirecționale pentru diferență sau a schemelor echivalente cu aceleași efecte în temeiul articolelor 107 și 108 din TFUE, Comisia asigură respectarea principiilor de concepere în temeiul alineatului (2).		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă în legislația națională, deoarece vizează în exclusivitate activitatea Comisiei Europene și stabilește modul în care aceasta urmează să evalueze contractele bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente în cadrul procedurilor privind ajutorul de stat desfășurate în temeiul articolelor 107 și 108 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Aceasta reglementează atribuții ale Comisiei Europene în exercitarea competențelor sale exclusive în domeniul controlului ajutoarelor de stat și nu implică stabilirea de drepturi sau obligații pentru entitățile și instituțiile din Republica Moldova.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19d. Schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență pentru investiții** (4) Alineatul (1) se aplică investițiilor în noi instalații de producere de energie electrică din următoarele surse: (a) energie eoliană; (b) energie solară; (c) energie geotermală; (d) energie hidroelectrică fără rezervor; (e) energie nucleară.	**Articolul 96[2].** Schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență, la investiții (5) Alin. (1) se aplică investițiilor în centralele electrice care produc energie electrică din următoarele surse: a) energie eoliană; b) energie solară; c) energie geotermală; d) energie hidroelectrică fără rezervor; e) energie nucleară.	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19d. Schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență pentru investiții** (5) Toate veniturile sau echivalentul veniturilor respective ca valoare financiară, provenite din schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente cu aceleași efecte menționate la alineatul (1), sunt distribuite clienților finali. În pofida primului paragraf, veniturile, sau echivalentul veniturilor respective ca valoare financiară, pot fi utilizate, de asemenea, pentru a finanța costurile schemelor de sprijinire directă a prețurilor sau ale investițiilor menite să reducă costurile energiei electrice pentru clienții finali. Distribuția veniturilor către clienții finali este concepută astfel încât să mențină stimulentele de a-și reduce consumul sau de a-l transfera către perioade în care prețurile energiei electrice sunt scăzute, precum și să nu submineze concurența dintre furnizorii de energie electrică.	**Articolul 96[2].** Schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență, la investiții (6) Toate veniturile sau echivalentul veniturilor respective ca valoare financiară, provenite din schemele de sprijin direct a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență sau schemele echivalente cu aceleași efecte prevăzute la alin. (1), se distribuie consumatorilor finali. (7) Prin derogare de la alin. (6), veniturile, sau echivalentul veniturilor respective ca valoare financiară, pot fi utilizate, de asemenea, pentru a finanța costurile schemelor de sprijin direct al prețurilor sau ale investițiilor menite să reducă costurile energiei electrice pentru consumatorii finali. (8) Distribuția veniturilor către consumatorii finali este concepută astfel încât să mențină stimulentele de a-și reduce consumul sau de a-l transfera către perioade în care prețurile energiei electrice sunt scăzute, precum și să nu submineze concurența dintre furnizori.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19d. Schemele de sprijinire directă a prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență pentru investiții** (6) În conformitate cu articolul 4 alineatul (3) al treilea paragraf din Directiva (UE) 2018/2001, statele membre	**Articolul 96[2].** Schemele de sprijin direct al prețurilor sub formă de contracte bidirecționale pentru diferență, la investiții (9) În conformitate cu art. 5, art. 14, art. 34-37 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, Guvernul poate scuti instalațiile de mici dimensiuni și proiectele demonstrative de energie din surse regenerabile de obligația prevăzută la alin. (1) din prezentul articol.	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
pot scuti instalațiile de mici dimensiuni și proiectele demonstrative de energie din surse regenerabile de obligația prevăzută la alineatul (1) de la prezentul articol.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19e**. Evaluarea nevoilor de flexibilitate (1) În termen de cel mult un an de la aprobarea de către ACER a metodologiei în temeiul alineatului (6) și, ulterior, la fiecare doi ani, autoritatea de reglementare sau o altă autoritate sau entitate desemnată de un stat membru adoptă un raport privind nevoile estimate de flexibilitate pentru o perioadă de cel puțin 5-10 ani la nivel național, având în vedere necesitatea de a realiza securitatea și fiabilitatea aprovizionării în mod eficient din punctul de vedere al costurilor și de a decarboniza sistemul de energie electrică, ținând seama de integrarea surselor regenerabile variabile de energie și a diferitelor sectoare, precum și de natura interconectată a pieței energiei electrice, inclusiv obiectivele de interconectare și disponibilitatea potențială a flexibilității transfrontaliere. Raportul menționat la primul paragraf: (a) este în concordanță cu evaluarea adecvării resurselor la nivel european și cu evaluările adecvării resurselor la nivel național efectuate în temeiul articolelor 23 și 24; (b) se bazează pe datele și analizele furnizate de operatorii de transport și de sistem și de operatorii de distribuție din fiecare stat membru în temeiul alineatului (3) și utilizează metodologia comună prevăzută la alineatul (4) și, atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător, date și analize suplimentare. În cazul în care statul membru a desemnat un operator de transport și de sistem sau o altă entitate în scopul adoptării	**Secțiunea a 4-a** **Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare** **Articolul 15[1].** Evaluarea necesităților de flexibilitate (1) Odată la 2 ani, Agenția elaborează și aprobă un raport privind necesitățile estimate de flexibilitate la nivel național pentru o perioadă de cel puțin 5-10 ani, având în vedere necesitatea asigurării securității și fiabilității aprovizionării cu energie electrică în mod eficient din punctul de vedere al costurilor și de a decarboniza sistemul de energie electrică, ținând cont de integrarea surselor regenerabile variabile de energie și a diferitelor sectoare, precum și de natura interconectată a pieței energiei electrice, inclusiv de obiectivele de interconectare, precum și de disponibilitatea potențială a flexibilității transfrontaliere. (2) Raportul prevăzut la alin. (1) trebuie: a) să fie în concordanță cu evaluarea adecvanței resurselor la nivel european și cu evaluările adecvanței resurselor la nivel național , prevăzute la art. 49 și 50; b) să fie întocmit în baza datelor și a analizelor furnizate de operatorii de sistem în conformitate cu alin. (5), cu utilizarea metodologiei pentru analiza necesităților de flexibilitate ale operatorului sistemului de transport și ale operatorilor sistemelor de distribuție, aprobată de ACER și inclusă în cadrul național prin Hotărârea corespunzătoare a ANRE, atunci când acest lucru este justificat în modul corespunzător, date și analize suplimentare. (3) În cazul în care pentru elaborarea raportului prevăzut la alin. (1) a fost desemnat un operator al sistemului de transport sau o altă entitate, Agenția aprobă sau modifică raportul respectiv.	**Compatibil**	**Notă:** Norma națională transpune obligația de evaluare periodică a necesităților de flexibilitate, însă nu reproduce mecanismul inițial de calcul al termenului, legat de aprobarea metodologiei de către ACER, întrucât competența corespunzătoare introdusă prin Regulamentul (UE) 2024/1747 nu este, la această etapă, aplicabilă Republicii Moldova. Pentru a asigura echivalența funcțională, se propune ca primul raport să fie elaborat în termen de un an de la includerea metodologiei relevante în cadrul normativ național și, ulterior, o dată la doi ani.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
raportului menționat la primul paragraf, autoritatea de reglementare aprobă sau modifică raportul.	**Art. II** **Dispozitii finale si tranzitorii:** Raportul prevăzut la art. 15^1 alin. (1) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică se elaborează de Agenție în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi de modificare.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19e**. Evaluarea nevoilor de flexibilitate (2) Este necesar ca raportul prevăzut la alineatul (1) să îndeplinească cel puțin următoarele condiții: (a) să evalueze diferitele tipuri de nevoi de flexibilitate, cel puțin pe bază sezonieră, zilnică și orară, pentru a integra energia electrică produsă din surse regenerabile în sistemul de energie electrică, printre altele, ipoteze diferite în ceea ce privește prețurile de pe piața energiei electrice, producția și cererea; (b) să ia în considerare potențialul resurselor de flexibilitate din surse nefosile, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea energiei, inclusiv agregarea și interconectarea, pentru a răspunde acestor nevoi de flexibilitate, atât la nivelul transportului, cât și la nivelul distribuției; (c) să evalueze barierele din calea flexibilității de pe piață și să propună măsuri de atenuare și stimulente relevante, inclusiv eliminarea barierelor de reglementare și posibile îmbunătățiri ale piețelor și ale serviciilor sau produselor de exploatare a sistemului; (d) să evalueze contribuția digitalizării rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice; și	**Secțiunea a 4-a** **Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare** **Articolul 15^1.** Evaluarea necesităților de flexibilitate (4) Raportul prevăzut la alin. (1) trebuie să întrunească cel puțin următoarele cerințe: a) să evalueze diferitele tipuri de necesități de flexibilitate, cel puțin pe bază sezonieră, zilnică și orară, pentru a integra în sistemul electroenergetic energia electrică produsă din surse regenerabile, printre altele, ipoteze diferite în ceea ce privește prețurile de pe piața energiei electrice, producția și cererea; b) să ia în considerare potențialul resurselor de flexibilitate din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei, inclusiv agregarea și interconectarea, pentru a răspunde acestor necesități de flexibilitate, atât la nivelul transportului, cât și la nivelul distribuției; c) să evalueze barierele din calea flexibilității de pe piață și să propună măsuri de atenuare și stimulente relevante, inclusiv eliminarea barierelor de reglementare și posibile îmbunătățiri ale piețelor și ale serviciilor sau produselor de exploatare a sistemului; d) să evalueze impactul digitalizării rețelelor electrice de transport și de distribuție; și e) să ia în considerare sursele de flexibilitate preconizate a fi disponibile în alte state, inclusiv în statele membre ale Uniunii Europene.	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(e) să ia în considerare sursele de flexibilitate preconizate a fi disponibile în alte state membre.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19e. Evaluarea nevoilor de flexibilitate** (3) Operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție din fiecare stat membru furnizează autorității de reglementare sau altei autorități sau entități desemnate în temeiul alineatului (1), datele și analizele care sunt necesare pentru pregătirea raportului menționat la alineatul (1). În cazul în care acest lucru este justificat în mod corespunzător, autoritatea de reglementare sau o altă autoritate sau entitate desemnată în temeiul alineatului (1) poate solicita operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuție în cauză să furnizeze informații suplimentare pentru raport, în plus față de cerințele menționate la alineatul (4). Operatorii de transport și de sistem de energie electrică sau operatorii de distribuție de energie electrică în cauză împreună cu operatorii de sisteme de gaze naturale și cu operatorii de sisteme de hidrogen coordonează colectarea informațiile relevante, atunci când este necesar pentru aplicarea prezentului articol.	Secțiunea a 4-a Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare Articolul 151. Evaluarea necesităților de flexibilitate (5) Operatorul sistemului de transport, operatorii sistemelor de distribuție prezintă Agenției, datele și analizele necesare pentru pregătirea raportului prevăzut la alin. (1). În cazul în care acest lucru este justificat în mod corespunzător, Agenția poate solicita operatorilor de sistem respectivi informații suplimentare necesare pentru elaborarea raportului, pe lângă cele stabilite prin metodologia prevăzută la alin. (2) lit. b). În măsura în care este necesar pentru aplicarea prezentului articol, operatorul sistemului de transport, operatorii sistemelor de distribuție coordonează împreună cu operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale și cu operatorii de sistem care exploatează infrastructura de hidrogen, colectarea informațiilor relevante. (6) Agenția transmite raportul privind necesitățile estimate de flexibilitate, elaborat în conformitate cu prezentul articol organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii pentru informare.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19e. Evaluarea nevoilor de flexibilitate** (4) ENTSO pentru energie electrică și entitatea OSD UE coordonează activitatea operatorilor de transport și de		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederile alin. (4) reglementează atribuțiile ENTSO-E și ale entității OSD UE privind coordonarea operatorilor de transport și de distribuție, precum și elaborarea metodologiilor și a cerințelor privind datele și analiza necesarului de flexibilitate la nivelul Uniunii Europene. Prin urmare, dispoziția are caracter instituțional și vizează atribuțiile și relațiile de cooperare dintre entități constituite la nivelul Uniunii Europene, nefiind necesară reproducerea acesteia în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
sistem și a operatorilor de distribuție în ceea ce privește datele și analizele care trebuie furnizate în conformitate cu alineatul (3). În special, acestea: (a) definesc tipul și formatul datelor pe care operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție trebuie să le furnizeze autorităților de reglementare sau altei autorități sau entități desemnate în temeiul alineatului (1); (b) elaborează o metodologie pentru analiza de către operatorii de transport și de sistem și de către operatorii de distribuție a nevoilor de flexibilitate, ținând seama cel puțin de: (i) toate sursele de flexibilitate disponibile într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor, în diferite intervale de timp, inclusiv în alte state membre; (ii) investițiile planificate în interconectare și flexibilitatea la nivel de transport și distribuție; și (iii) necesitatea decarbonizării sistemului de energie electrică pentru a îndeplini obiectivele Uniunii privind energia și clima pentru 2030, definite la articolul 2 punctul 11 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și obiectivul său de neutralitate climatică până în 2050 prevăzut la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2021/1119, în conformitate cu Acordul de la Paris adoptat în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice. Metodologia menționată la primul paragraf litera (b) include criterii orientative privind modul de evaluare a capacității diferitelor surse de flexibilitate de a acoperi nevoile de flexibilitate.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19e. Evaluarea nevoilor de flexibilitate**		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea nu necesită transpunere în legislația națională, întrucât aceasta nu instituie obligații în sarcina Republicii Moldova, a autorității de reglementare sau a operatorilor de sistem la nivel național, ci reglementează în mod direct cooperarea dintre ENTSO-E și entitatea OSD UE, în vederea coordonării operatorilor de transport și de sistem și a operatorilor de distribuție în procesul de furnizare a datelor și analizelor prevăzute la alin. (4). Prin urmare, dispoziția are caracter instituțional și vizează atribuțiile și

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(5) ENTSO pentru energie electrică și entitatea OSD UE cooperează îndeaproape în ceea ce privește coordonarea operatorilor de transport și de sistem și a operatorilor de distribuție în ceea ce privește furnizarea de date și analize în temeiul alineatului (4).			relațiile de cooperare dintre entități constituite la nivelul Uniunii Europene, nefiind necesară reproducerea acesteia în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19e. Evaluarea nevoilor de flexibilitate** (6) Până la 17 aprilie 2025, ENTSO pentru energie electrică și entitatea OSD UE prezintă în comun ACER o propunere privind tipul de date și formatul care trebuie transmise unei autorități de reglementare sau altei autorități sau entități desemnate în temeiul alineatului (1), precum și metodologia pentru analiza nevoilor de flexibilitate menționată la alineatul (4). În termen de trei luni de la primirea propunerii, ACER fie aprobă propunerea, fie o modifică. În acest din urmă caz, ACER se consultă cu Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice, ENTSO pentru energie electrică, și cu entitatea OSD UE, înainte de a adopta modificările. Propunerea adoptată se publică pe site-ul web al ACER.		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu necesită transpunere, întrucât reglementează o procedură desfășurată la nivelul Uniunii Europene pentru elaborarea în comun de către ENTSO-E și entitatea OSD UE a tipului și formatului datelor, precum și a metodologiei de analiză a nevoilor de flexibilitate, urmată de aprobarea sau modificarea acestora de către ACER, după consultarea entităților relevante. Procedura nu instituie obligații directe pentru autoritățile sau operatorii de sistem din Republica Moldova.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19e. Evaluarea nevoilor de flexibilitate** (7) Autoritatea de reglementare sau o altă autoritate sau entitate desemnată în temeiul alineatului (1) transmit Comisiei și ACER rapoartele menționate la alineatul (1) și le publică. În termen de 12 luni de la primirea rapoartelor,		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Norma respectivă reglementează, pe de o parte, obligația autorităților naționale de a transmite și publica rapoartele privind evaluarea nevoilor de flexibilitate și, pe de altă parte, obligațiile ACER privind examinarea acestor rapoarte și formularea recomandărilor asupra aspectelor de interes transfrontalier. Prevederile referitoare la atribuțiile ACER nu necesită transpunere, întrucât reglementează activitatea unei instituții a Uniunii Europene. Prevederile adresate autorităților naționale nu pot fi transpuse în raport cu ANRE, deoarece Regulamentul (UE) 2024/1747 nu a fost încă preluat în cadrul normativ al Comunității Energetice și, în

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
ACER emite un raport în care le analizează și oferă recomandări cu privire la aspecte de interes transfrontalier referitoare la constatările autorității de reglementare sau ale unei alte autorități sau entități desemnate în temeiul alineatului (1), inclusiv recomandări privind eliminarea barierelor din calea intrării pe piață a resurselor de flexibilitate din surse nefosile. Printre aspectele de interes transfrontalier, ACER evaluează: (a) modul de a integra mai bine analiza nevoilor de flexibilitate menționată la alineatul (1) de la prezentul articol cu metodologia de evaluare a adecvării resurselor la nivel european în conformitate cu articolul 23 și metodologia pentru planul la nivelul Uniunii de dezvoltare a rețelei pe 10 ani, asigurând coerența între acestea; (b) nevoile de flexibilitate estimate în sistemul de energie electrică la nivelul Uniunii și potențialul său preconizat disponibil din punct de vedere economic pentru o perioadă de 5-10 ani, ținând seama de rapoartele naționale; (c) posibila introducere a unor măsuri suplimentare de deblocare a potențialului de flexibilitate pe piețele energiei electrice și în funcționarea sistemului. Rezultatele analizei menționate la al doilea paragraf litera (a) pot fi luate în considerare în cadrul revizuirilor ulterioare ale metodologiilor menționate la litera respectivă, în conformitate cu actele juridice relevante ale Uniunii. Consiliul științific consultativ european privind schimbările climatice poate, din proprie inițiativă, să furnizeze informații către ACER cu privire la modul de asigurare a conformității cu țintele Uniunii privind energia și clima pentru 2030 și cu obiectivul său privind neutralitatea climatică până în 2050.			consecință, nu există obligația corelativă a ACER de a examina rapoartele transmise de ANRE în temeiul acestei proceduri.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.**		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Norma respectivă reglementează integrarea rapoartelor naționale privind nevoile de flexibilitate în **planul la nivelul Uniunii de dezvoltare a rețelei**, elaborat de ENTSO pentru energie electrică, precum și luarea în

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII **Articolul 19e. Evaluarea nevoilor de flexibilitate** (8) ENTSO pentru energie electrică actualizează planul la nivelul Uniunii de dezvoltare a rețelei pentru a include rezultatele rapoartelor la nivel național privind nevoile de flexibilitate, menționate la alineatul (1). Rapoartele respective sunt luate în considerare de operatorii de transport și de sistem și de operatorii de distribuție în planurile lor de dezvoltare a rețelei.			considerare a acestor rapoarte de către OTS și OSD în planurile lor de dezvoltare. Prevederea nu necesită transpunere, întrucât planul la nivelul Uniunii elaborat de ENTSO pentru energie electrică nu vizează Republica Moldova, iar obligația corelativă de valorificare a rapoartelor respective în planurile de dezvoltare ale OTS și OSD nu este aplicabilă operatorilor de sistem din Republica Moldova.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19f. Obiectiv național orientativ pentru flexibilitatea din surse nefosile** În termen de cel mult 6 luni de la transmiterea raportului în temeiul articolului 19e alineatul (1) din prezentul regulament, fiecare stat membru stabilește, pe baza acestui raport, un obiectiv național orientativ pentru flexibilitatea din surse nefosile, inclusiv contribuțiile specifice respective ale răspunsului părții de consum și ale stocării energiei la acest obiectiv. Statele membre pot atinge acest obiectiv prin realizarea potențialului identificat al flexibilității din surse nefosile, prin eliminarea obstacolelor identificate de pe piață sau prin schemele de sprijinire a flexibilității din surse nefosile menționate la articolul 19g din prezentul regulament. Acest obiectiv național orientativ, inclusiv contribuțiile specifice respective ale răspunsului părții de consum și ale stocării energiei la obiectivul respectiv, precum și măsurile de realizare a acestuia, se reflectă, de asemenea, în planurile naționale integrate privind energia și clima ale statelor membre în ceea ce privește dimensiunea «Piața internă a energiei» în conformitate cu articolele 3, 4 și 7 din Regulamentul (UE) 2018/1999 și în rapoartele lor	**Secțiunea a 4-a** **Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare** **Articolul 15[2].** Obiectivul național orientativ pentru flexibilitate din surse nefosile (1) În termen de cel mult 6 luni de la transmiterea de către Agenție a raportului privind necesitățile estimate de flexibilitate, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii stabilește și propune spre aprobare Guvernului, pe baza acestui raport, un obiectiv național orientativ pentru flexibilitatea din surse nefosile, inclusiv contribuțiile specifice respective ale consumului dispecerizabil și ale stocării energiei la acest obiectiv. (2) Obiectivul național orientativ pentru flexibilitate din surse nefosile poate fi atins prin realizarea potențialului identificat al flexibilității din surse nefosile, prin eliminarea obstacolelor identificate de pe piață sau prin schemele de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile prevăzute la art. 15[3]. Acest obiectiv național orientativ, inclusiv contribuțiile specifice respective ale consumului și ale stocării energiei la obiectivul respectiv, precum și măsurile de realizare a acestuia, se reflectă, de asemenea, în planul național integrat privind energia și clima, la dimensiunea «Piața internă a energiei» în conformitate cu Secțiunile 1 - 3, cap. II din din Regulamentul privind mecanismul de guvernanță	**Parțial compatibil**	**Notă:** La transpunerea în legislația națională a prevederilor art. 19f din Regulamentul (UE) 2019/943 au fost preluate prevederile care instituie obligații în sarcina statelor membre și care pot fi aplicate în Republica Moldova. Nu au fost preluate, însă, prevederile referitoare la atribuțiile Comisiei Europene și ale ACER privind evaluarea obiectivelor naționale orientative, elaborarea, după caz, a unei Strategii a Uniunii privind flexibilitatea și inițierea unor propuneri legislative, întrucât acestea reglementează competențe instituționale exercitate la nivelul Uniunii Europene și nu instituie drepturi sau obligații susceptibile de transpunere în sarcina autorităților ori a participanților la piață din Republica Moldova.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
naționale intermediare integrate privind energia și clima, în conformitate cu articolul 17 din regulamentul respectiv. Statele membre pot stabili obiective naționale orientative provizorii până la adoptarea raportului în temeiul articolului 19e alineatul (1) din prezentul regulament. În urma evaluării efectuate în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul (UE) 2018/1999, Comisia, după primirea obiectivului național orientativ stabilit și comunicat de statele membre în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol, prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a rapoartelor naționale. Pe baza concluziilor raportului elaborat cu primele informații comunicate de statele membre, Comisia poate elabora o strategie a Uniunii privind flexibilitatea, cu un accent deosebit pe răspunsul părții de consum și pe stocarea energiei pentru a facilita implementarea acestora, corelată cu obiectivele Uniunii privind energia și clima pentru 2030 și obiectivul privind neutralitatea climatică până în 2050. Respectiva strategie a Uniunii privind flexibilitatea poate fi însoțită, după caz, de o propunere legislativă.	energetică și a acțiunilor climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2024 și în rapoartele lor naționale intermediare integrate privind energia și clima, în conformitate Secțiunea 1 cap. IV din Regulamentul respectiv. Se admite stabilirea de obiective naționale orientative provizorii până la adoptarea de către Agenție a raportului privind necesitățile estimate de flexibilitate, prevăzut la art. 15^{1}.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19g. Scheme de sprijinire a flexibilității din surse nefosile** (1) În cazul în care investițiile în flexibilitatea din surse nefosile sunt insuficiente pentru atingerea obiectivului național orientativ sau, după caz, a obiectivelor naționale orientative provizorii stabilite în temeiul articolului 19f, statele membre pot aplica scheme de sprijinire a flexibilității din surse nefosile care constau în plăți pentru capacitatea disponibilă de flexibilitate din surse nefosile,	**Secțiunea a 4-a** **Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare** **Articolul 15^{3}.** Scheme de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile (1) În cazul în care investițiile în flexibilitate din surse nefosile sunt insuficiente pentru atingerea obiectivului național orientativ sau, după caz, a obiectivelor naționale orientative provizorii stabilite în temeiul art. 152, pot fi aplicate scheme de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile care constau în plăți pentru capacitatea disponibilă de flexibilitate din surse nefosile, fără a aduce atingere art. 74 și art. 46. La aplicarea unui mecanism de asigurare a capacității se ia în considerare efectuarea adaptărilor necesare în conceperea mecanismelor de asigurare a	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
fără a aduce atingere articolelor 12 și 13. Statele membre care aplică un mecanism de asigurare a capacității iau în considerare efectuarea adaptărilor necesare în conceperea mecanismelor de asigurare a capacității pentru a promova participarea flexibilității din surse nefosile, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea energiei, fără a aduce atingere posibilității ca statele membre respective să utilizeze schemele de sprijinire a flexibilității din surse nefosile menționate la prezentul alineat.	capacității pentru a promova participarea flexibilității din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei, fără a aduce atingere posibilității utilizării schemelor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile prevăzute în prezentul alineat.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19g. Scheme de sprijinire a flexibilității din surse nefosile** (2) Posibilitatea ca statele membre să aplice măsurile de sprijinire a flexibilității din surse nefosile în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol nu împiedică statele membre să își îndeplinească obiectivele naționale orientative stabilite în temeiul articolului 19f prin alte mijloace.	**Secțiunea a 4-a** **Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare** **Articolul 15[3].** Scheme de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile (2) Opțiunea aplicării măsurilor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile în temeiul alin. (1) nu împiedică îndeplinirea prin alte mijloace a obiectivelor naționale orientative stabilite în temeiul art. 152.	**Compatibil**	
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **9. Se introduce următorul capitol:** **„ Capitolul IIIa.** **STIMULENTE SPECIFICE PENTRU INVESTIȚII, ÎN VEDEREA ATINGERII OBIECTIVELOR DE DECARBONIZARE ALE UNIUNII** **Articolul 19h. Principii de concepere a schemelor de sprijinire a flexibilității din surse nefosile** Schemele de sprijinire a flexibilității din surse nefosile aplicate de statele membre în conformitate cu articolul 19g alineatul (1):	**Secțiunea a 4-a** **Stimulente specifice pentru investiții, în vederea atingerii obiectivelor de decarbonizare** **Articolul 15[4].** Principii de elaborare a schemelor de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile Schemele de sprijin pentru flexibilitate din surse nefosile aplicate în conformitate cu art. 15[3] alin. (1) trebuie să corespundă următoarelor cerințe: a) să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului național orientativ sau, după caz, a obiectivului național orientativ provizoriu, stabilit în temeiul art. 15[2] într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor;	**Compatibil**	

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(a) nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului național orientativ sau, după caz, a obiectivului național orientativ provizoriu, stabilit în temeiul articolului 19f într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor; (b) se limitează la noi investiții în resursele de flexibilitate din surse nefosile, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea energiei; (c) depun eforturi pentru a lua în considerare criterii legate de amplasare pentru a asigura faptul că investițiile în noi capacități se efectuează în amplasamente optime; (d) nu implică pornirea producției bazate pe combustibili fosili situate în aval de punctul de contorizare; (e) selectează furnizorii de capacitate prin intermediul unui proces deschis, transparent, concurențial, voluntar, nediscriminatoriu și eficient din punctul de vedere al costurilor; (f) previn denaturările nejustificate în ceea ce privește funcționarea eficientă a piețelor energiei electrice, inclusiv menținerea unor stimulente operaționale eficiente și a semnalelor de preț, precum și a expunerii la variația prețurilor și la riscul de piață; (g) oferă stimulente pentru integrarea pe piețele energiei electrice într-un mod bazat pe piață și care să răspundă cerințelor pieței, evitând, în același timp, denaturările inutile ale piețelor energiei electrice, precum și luând în considerare posibilele costuri de integrare în sistem și congestia și stabilitatea rețelei; (h) stabilesc un nivel minim de participare pe piețele energiei electrice în ceea ce privește energia activată, care ține seama de particularitățile tehnice ale activului care asigură flexibilitatea; (i) aplică sancțiuni adecvate furnizorilor de capacitate care nu respectă nivelul minim de participare pe piețele energiei electrice menționate la litera (h) sau care nu urmează stimulentele operaționale eficiente și semnalele de preț menționate la litera (f); (j) promovează deschiderea către participarea transfrontalieră a acelor resurse care sunt capabile să asigure performanța tehnică necesară, în cazul în care o analiză costuri-beneficii este pozitivă.	b) să se limiteze la noi investiții în resursele de flexibilitate din surse nefosile, cum ar fi consumul dispecerizabil și stocarea energiei; c) să ia în considerare, în măsura posibilului, criterii privind amplasarea, astfel încât investițiile în noi capacități de flexibilitate din surse nefosile să fie realizate în locații optime; d) să nu determine activarea producției bazate pe combustibili fosili situate în aval de punctul de contorizare; e) să selecteze furnizorii de capacitate prin intermediul unui proces deschis, transparent, concurențial, voluntar, nediscriminatoriu și eficient din punctul de vedere al costurilor; f) să prevină denaturările nejustificate în ceea ce privește funcționarea eficientă a piețelor de energie electrică, inclusiv menținerea unor stimulente operaționale eficiente și semnalele de preț, precum și expunerea la variația prețurilor și la riscul de piață; g) să ofere stimulente pentru integrare pe piețele de energie electrică într-un mod bazat pe piață și care să răspundă cerințelor pieței, evitând, în același timp, denaturările inutile ale piețelor de energie electrică, precum și luând în considerare posibilele costuri de integrare în sistem, precum și congestia și stabilitatea rețelei; h) să stabilească un nivel minim de participare pe piețele de energie electrică în ceea ce privește energia activată, care ține cont de particularitățile tehnice ale activului care asigură flexibilitatea; i) să aplice sancțiuni adecvate furnizorilor de capacitate care nu respectă nivelul minim de participare pe piețele de energie electrică, prevăzut la lit. h), sau care nu urmează stimulentele operaționale eficiente și semnalele de preț prevăzute la lit. f); j) să promoveze deschiderea către participarea transfrontalieră a acelor resurse care sunt capabile să asigure performanța tehnică necesară, în cazul		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	în care rezultatele unei analize cost-beneficiu sunt pozitive.		
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **10. Articolul 21 se modifică după cum urmează:** (a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text: „(1) Atunci când pun în aplicare măsurile menționate la articolul 20 alineatul (3) din prezentul regulament în conformitate cu articolele 107, 108 și 109 din TFUE, statele membre pot introduce mecanisme de asigurare a capacității.”; (b) alineatul (7) se exclude; (c) alineatul (8) se înlocuiește cu următorul text: „(8) Mecanismele de asigurare a capacității sunt aprobate de Comisie pentru o perioadă de cel mult 10 ani. Volumul capacităților angajate se reduce pe baza planurilor de punere în aplicare menționate la articolul 20 alineatul (3). Statele membre continuă să aplice planul de punere în aplicare după introducerea mecanismului de asigurare a capacității.”.		**Compatibil**	**Notă:** La transpunerea în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică a prevederilor articolului 21 din Regulamentul UE nr. 943/2019 privind piața internă de energie electrică s-a ținut cont de modificările operate prin art. 2 pct. 10 din Regulamentul UE nr. 1747/2024. În conformitate cu prevederile articolului 21 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/943, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1747, articolul 51 alineatul (1) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică prevede: „(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii poate propune Guvernului introducerea unor mecanisme de asigurare a capacității concomitent cu punerea în aplicare a măsurilor prevăzute la art. 49 alin. (4). În acest scop, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii elaborează și prezintă spre aprobare proiectul hotărârii de Guvern privind implementarea mecanismului de asigurare a capacității.”. Totodată, alineatul (7) al articolului 21 din Regulamentul (UE) 2019/943, în redactarea sa inițială, nu a fost transpus în articolul 51 din Legea nr. 164/2025. În ceea ce privește alineatul (8) al articolului 21 din Regulamentul (UE) 2019/943, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/1747, acesta este transpus prin dispozițiile articolului 51 alineatele (9) și (10) din Legea nr. 164/2025, care prevăd: „(9) Mecanismele de asigurare a capacității se aprobă pentru o perioadă de maximum 10 ani. Mărimea capacităților angajate în cadrul mecanismelor de asigurare a capacității se reduce în baza planurilor de punere în aplicare prevăzute la art. 49 alin. (3). (10) Planul de punere în aplicare prevăzut la art. 49 alin. (3) se aplică și după introducerea mecanismului de asigurare a capacității.”.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **11.** La articolul 22 alineatul (1), litera (a) se exclude.		**Compatibil**	**Notă:** La transpunerea în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică a prevederilor articolului 22 din Regulamentul UE nr. 943/2019 privind piața internă de energie electrică s-a ținut cont de modificările operate prin art. 2 pct. 11 din Regulamentul UE nr. 1747/2024 și, respectiv, nu a fost transpus principiul stabilit la art. 22 para (1) lit. (a) în din Regulamentul UE nr. 943/2019 în varianta sa inițială.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **12. La articolul 37 alineatul (1), litera (a) se înlocuiește cu următorul text:** „(a) efectuarea calculului coordonat al capacităților în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul orientărilor privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, stabilite prin Regulamentul (UE) 2016/1719, al orientărilor privind mecanismul de alocare a capacităților și gestionarea congestiilor, stabilite prin Regulamentul (UE) 2015/1222, precum și al orientărilor privind echilibrarea energiei electrice stabilite prin Regulamentul (UE) 2017/2195;”.	**La articolul 56** din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, la alin. (8) lit. a) va avea următorul cuprins: „a) efectuarea calculului coordonat al capacităților în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025, al Liniilor directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025, precum și în temeiul Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 642/2025;”.	**Compatibil**	**Notă:** Regulamentul UE nr. 1719/2016 a fost transpus în legislația națională prin Hotărârea ANRE nr. 643/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, Regulamentul UE nr. 1222/2015 a fost transpus în legislația națională prin Hotărârea ANRE nr. 641/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, iar Regulamentul UE nr. 2195/2017 – prin Hotărârea ANRE nr. 642/2025 cu privire la aprobarea Liniilor directoare privind echilibrarea sistemului electroenergetic. În context, dispozițiile prevăzute la art. 2 pct. 12 din Regulamentul (UE) nr. 1747/2024, prin care se modifică articolul 37 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2019/943, au fost transpuse inclusiv prin trimitere la actele normative naționale menționate, care asigură implementarea orientărilor europene la care face referire norma respectivă.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **13. La articolul 50, se introduce următorul alineat:** „(4a) Operatorii de transport și de sistem publică în mod clar și transparent informații privind capacitatea disponibilă de a efectua noi racordări în zonele lor de operare cu o granularitate spațială ridicată, respectând siguranța publică și confidențialitatea datelor, inclusiv capacitatea la care se referă cererea de racordare și posibilitatea unei racordări flexibile în zonele congestionate. Publicarea respectivelor informații include	La **Articolul 40** din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, - la alin. (6) cuvintele „cerințele privind confidențialitatea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată” se substituie cu cuvintele „cerințele privind siguranța publică și confidențialitatea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată”; - la alin. (7), în ultima frază cuvintele „și, după caz, actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin trimestrial” se exclud. Se completează cu următorul enunț „În cazul în care o cerere de racordare nu este nici acceptată, nici	**Compatibil**	**Notă:** Prevederea respectivă este transpusă deja în legislația națională prin art. 40 alin. (6) și (7) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, care stipulează în mod expres următoarele: „(6) Operatorul sistemului de transport publică în mod clar și transparent informații privind capacitatea disponibilă pentru noi racordări în zona sa de operare, cu o granularitate spațială ridicată, respectând cerințele privind confidențialitatea informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, inclusiv informații privind capacitatea care face obiectul cererilor de racordare și posibilitatea încheierii acordurilor de racordare în condiții

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
informații referitoare la criteriile pentru calcularea capacității disponibile pentru racordările noi. Operatorii de transport și de sistem actualizează aceste informații cu regularitate, cel puțin o dată pe lună. Operatorii de transport și de sistem furnizează utilizatorilor de sistem, în mod transparent, informații clare cu privire la situația și tratarea cererilor lor de racordare, inclusiv, dacă este cazul, informații referitoare la acordurile flexibile de racordare. Ei furnizează aceste informații în termen de trei luni de la data depunerii cererii. În cazul în care racordarea solicitată nu este nici acordată, nici respinsă definitiv, operatorii de transport și de sistem actualizează aceste informații periodic, cel puțin trimestrial.”	respinsă definitiv, operatorul sistemului de transport actualizează informațiile respective periodic, cel puțin trimestrial”.		flexibile în zone congestionate. Obligația stabilită în prezentul alineat se aplică inclusiv în raport cu informațiile cu privire la criteriile utilizate la calcularea capacității disponibile pentru racordări noi. Operatorul sistemului de transport actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin o dată pe lună. (7) Operatorul sistemului de transport prezintă solicitanților, potențiali utilizatori de sistem, în mod transparent, informații clare privind statutul cererilor de racordare ale acestora, precum și, în funcție de evoluția procesului de racordare aferent cererilor respective, informații pertinente privind încheierea acordurilor de racordare în condiții flexibile. Operatorul sistemului de transport prezintă informațiile respective în termen de 3 luni de la depunerea cererii și, după caz, actualizează aceste informații în mod regulat, cel puțin trimestrial.”. Totodată, pentru a asigura transpunerea corectă prevederilor art. 2 pct. 13 din Regulamentul UE nr. 1747/2024, se propun amendamente de concretizare.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **14. La articolul 57, se adaugă următorul alineat:** „(3) Operatorii de distribuție și operatorii de transport și de sistem cooperează între ei pentru a publica, în mod consecvent, informații coerente privind capacitatea disponibilă de a efectua noi racordări în zonele lor de operare respective care oferă o vizibilitate suficient de detaliată dezvoltatorilor de noi proiecte energetice și altor potențiali utilizatori ai rețelei.”.		**Compatibil**	**Notă:** Prevederea respectivă este transpusă deja în legislația națională prin art. 75 alin. (4) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, care stipulează în mod expres următoarele: „(4) Operatorul sistemului de transport și operatorul sistemului de distribuție cooperează între ei pentru a publica, în mod consecvent, informații coerente privind capacitatea disponibilă de a efectua noi racordări în zonele lor de operare, care oferă o vizibilitate suficient de detaliată dezvoltatorilor de noi proiecte energetice și altor potențiali utilizatori de sistem”.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **15. Articolul 59 se modifică după cum urmează:** (a) la alineatul (1), litera (b) se înlocuiește cu următorul text: „(b) norme privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor în temeiul articolelor 7-10, al articolelor 13-17, al articolului 19 și al articolelor 35-37 din prezentul		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Articolul 59 din Regulamentul (UE) 2019/943 nu a fost transpus în legislația națională, întrucât reglementează competențele Comisiei Europene privind adoptarea actelor de punere în aplicare referitoare la elaborarea și modificarea codurilor de rețea la nivelul Uniunii Europene. Norma respectivă are caracter instituțional și procedural, fiind aplicabilă exclusiv în cadrul juridic și instituțional al Uniunii Europene. Pentru aceleași considerente, modificările operate asupra articolului 59

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
regulament și al articolului 6 din Directiva (UE) 2019/944, inclusiv norme privind metodologii și procese de calcul al capacităților pentru ziua următoare, intrazilnice și la termen, modele de rețea, configurația zonelor de ofertare, redispecerizarea și comercializarea în contrapartidă, algoritmi de tranzacționare, cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice, diferitele opțiuni de guvernanță, fermitatea capacității interzonale alocate, distribuția veniturilor din congestii, detaliile și caracteristicile specifice ale instrumentelor menționate la articolul 9 alineatul (3) din prezentul regulament, în raport cu elementele specificate la alineatele (4) și (5) de la articolul menționat, alocarea și facilitarea tranzacționării drepturilor financiare de transport pe termen lung de către platforma unică de alocare, precum și frecvența, scadența și natura specifică a acestor drepturi de transport pe termen lung, acoperirea riscului în cazul transportului interzonal, proceduri de alocare, precum și recuperarea costurilor aferente alocării capacităților și gestionării congestiilor, precum și metodologia de compensare a operatorilor de centrale offshore de producere a energiei electrice din surse regenerabile pentru reducerea capacității;”			prin articolul 2 punctul 15 din Regulamentul (UE) 2024/1747 nu necesită transpunere în legislația națională.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **15. Articolul 59 se modifică după cum urmează:** (b) la alineatul (2), litera (a) se înlocuiește cu următorul text: „(a) norme privind racordarea la rețea, inclusiv norme privind racordarea locurilor de consum racordate la sistemul de transport, a instalațiilor de distribuție racordate la sistemul de transport și a sistemelor de distribuție, racordarea unităților consumatoare utilizate pentru a furniza răspunsul părții de consum, cerințele pentru racordarea la rețea a producătorilor și a altor utilizatori de sistem, cerințele pentru sistemele de înaltă tensiune în curent continuu, cerințele pentru modulele generatoare din centrală conectate în curent continuu, cerințele pentru modulele de parc energetic racordate la curent continuu și stațiile de conversie de curent continuu de înaltă tensiune		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Articolul 59 din Regulamentul (UE) 2019/943 nu a fost transpus în legislația națională, întrucât reglementează competențele Comisiei Europene privind adoptarea actelor de punere în aplicare referitoare la elaborarea și modificarea codurilor de rețea la nivelul Uniunii Europene. Norma respectivă are caracter instituțional și procedural, fiind aplicabilă exclusiv în cadrul juridic și instituțional al Uniunii Europene. Pentru aceleași considerente, modificările operate asupra articolului 59 prin articolul 2 punctul 15 din Regulamentul UE nr. nr. 1747/2024 nu necesită transpunere în legislația națională.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
din terminale și procedurile de notificare de funcționare pentru racordarea la rețea;”.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **16. La articolul 64 se introduc următoarele alineate:** „(2a) Prin derogare de la articolul 6 alineatele (9), (10) și (11), Estonia, Letonia și Lituania pot încheia contracte financiare vizând capacități de echilibrare cu până la cinci ani înainte de începerea furnizării capacităților de echilibrare. Durata acestor contracte nu poate depăși opt ani după aderarea Estoniei, Letoniei și Lituaniei la Zona Sincronă Europa Continentală. Autoritățile de reglementare din Estonia, Letonia și Lituania pot permite operatorilor lor de transport și de sistem să aloce capacitate interzonală în cadrul unui proces bazat pe piață, astfel cum este prevăzut la articolul 41 din Regulamentul (UE) 2017/2195, fără limitări de volum, timp de șase luni de la data la care procesul de alocare co-optimizată este pe deplin pus în aplicare și operațional în temeiul articolului 38 alineatul (3) din regulamentul respectiv. (2b) Prin derogare de la articolul 22 alineatul (4) litera (b), statele membre pot solicita ca o capacitate de producție care a început producția comercială înainte de 4 iulie 2019 și care are emisii mai mari de 550 g de CO2 din combustibili fosili per kWh de energie electrică și mai mari de 350 kg CO2 din combustibili fosili în medie pe an per kWe instalat să fie, sub rezerva respectării articolelor 107 și 108 din TFUE, angajată în mod excepțional sau să primească plăți sau angajamente pentru plăți viitoare după 1 iulie 2025 în cadrul unui mecanism de asigurare a capacității aprobat de Comisie înainte de 4 iulie 2019. (2c) Comisia evaluează impactul solicitării menționate la alineatul (2b) în ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră. Comisia poate acorda derogarea după evaluarea raportului menționat la alineatul (2d), dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă, deoarece stabilește derogări temporare aplicabile exclusiv Estoniei, Letoniei și Lituaniei și reglementează competențele Comisiei Europene privind acordarea derogărilor de la criteriile de emisii aplicabile mecanismelor de asigurare a capacității. Aceasta nu generează drepturi sau obligații pentru autoritățile, instituțiile sau entitățile din Republica Moldova și, respectiv, nu necesită transpunere.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(a) statul membru a efectuat, la 4 iulie 2019 sau ulterior acestei date, o procedură de ofertare concurențială în temeiul articolului 22 și pentru o perioadă de livrare ulterioară datei de 1 iulie 2025, care vizează maximizarea participării furnizorilor de capacitate care îndeplinesc cerințele de la articolul 22 alineatul (4); (b) volumul de capacitate oferit în cadrul procedurii de ofertare concurențiale menționate la litera (a) de la prezentul alineat nu este suficient pentru a aborda problema de adecvare identificată în temeiul articolului 20 alineatul (1) pentru perioada de livrare care face obiectul respectivei proceduri de ofertare; (c) capacitatea de producție care emite mai mult de 550 g de CO2 din combustibili fosili per kWh de energie electrică este angajată sau primește plăți sau angajamente pentru plăți viitoare pentru o perioadă care nu depășește un an, și pentru o perioadă de livrare care nu depășește durata derogării, și este achiziționată printr-un proces suplimentar de achiziții care respectă toate cerințele de la articolul 22, cu excepția celor prevăzute la alineatul (4) litera (b) de la respectivul articol și numai pentru volumul de capacitate necesar pentru a aborda problema de adecvare menționată la litera (b) de la prezentul alineat. Derogarea în temeiul prezentului alineat se poate aplica până la 31 decembrie 2028, sub rezerva respectării condițiilor prevăzute în prezentul alineat pe întreaga durată a derogării. (2d) Cererea de derogare menționată la alineatul (2b) este însoțită de un raport al statului membru care include: (a) o evaluare a impactului derogării în ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră și tranziția către energia din surse regenerabile, creșterea flexibilității, stocarea energiei, electromobilitatea și răspunsul părții de consum;			

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
(b) un plan cu etape intermediare pentru tranziția de la participarea capacității de producție menționate la alineatul (2b) la mecanismele de asigurare a capacității până la data expirării derogării, inclusiv un plan de achiziționare a capacității de înlocuire necesare în conformitate cu traiectoria națională orientativă pentru ponderea globală a energiei din surse regenerabile și o evaluare a obstacolelor în calea investițiilor care cauzează lipsa unor oferte suficiente în cadrul procedurii de ofertare concurențiale menționate la alineatul (2c) litera (a).”			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **17. Articolul 69 se modifică după cum urmează:** (a) alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text: „(2) Până la 30 iunie 2026, Comisia reexaminează prezentul regulament și transmite Parlamentului European și Consiliului un raport pe baza acestei reexaminări, însoțit de o propunere legislativă, dacă este cazul. Raportul Comisiei evaluează, printre altele: (a) eficacitatea structurii și funcționării actuale a piețelor energiei electrice pe termen scurt, inclusiv în situații de criză sau de urgență, și, în general, potențialele ineficiențe în ceea ce privește piața internă a energiei electrice și diferitele opțiuni pentru introducerea unor posibile măsuri corective și instrumente care să fie aplicate în situații de criză sau de urgență, având în vedere experiența de la nivel internațional și evoluția și noile tendințe de pe piața internă a energiei electrice; (b) caracterul adecvat al cadrului juridic și financiar actual al Uniunii privind rețelele de distribuție pentru a atinge obiectivele Uniunii în materie de energie din surse regenerabile și de piață internă a energiei; (c) în conformitate cu articolul 19a, potențialul și viabilitatea instituirii uneia sau a mai multor platforme de piață ale Uniunii pentru contractele de achiziție de energie electrică, care urmează să fie utilizate în mod voluntar, inclusiv interacțiunea respectivelor platforme potențiale cu alte platforme existente pe piața energiei electrice și		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Norma în cauză nu a fost transpusă, deoarece vizează exclusiv activitatea de evaluare și raportare a Comisiei Europene cu privire la funcționarea pieței interne a energiei electrice a Uniunii Europene. Aceasta nu generează drepturi sau obligații pentru autoritățile, instituțiile sau entitățile din Republica Moldova și, respectiv, nu necesită transpunere.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
punerea în comun a cererii de contracte de achiziție de energie electrică prin agregare.”.			
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** 17. Articolul 69 se modifică după cum urmează: (b) se adaugă următorul alineat: „(3) Până la 17 ianuarie 2025, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport detaliat de evaluare a posibilităților de raționalizare și simplificare a procesului de aplicare a unui mecanism de asigurare a capacității în temeiul capitolului IV, astfel încât să se asigure faptul că statele membre pot răspunde îngrijorărilor legate de adecvare în timp util. În acest context, Comisia solicită ACER să modifice metodologia de evaluare a adecvării resurselor la nivel european menționată la articolul 23, în conformitate cu articolele 23 și 27, după caz. Până la 17 aprilie 2025, după consultarea statelor membre, Comisia prezintă propuneri în vederea simplificării procesului de evaluare a mecanismelor de asigurare a capacității, după caz.”.		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă în legislația națională, deoarece reglementează competențele Comisiei Europene și ale ACER privind evaluarea și revizuirea cadrului aplicabil mecanismelor de asigurare a capacității la nivelul Uniunii Europene. Aceasta nu generează drepturi sau obligații pentru autoritățile, instituțiile sau entitățile din Republica Moldova și, respectiv, nu necesită transpunere.
Articolul 2 **Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943** **18. Se introduce următorul articol:** „Articolul 69a Interacțiunea cu actele juridice financiare ale Uniunii Prezentul regulament nu aduce atingere aplicării Regulamentelor (UE) nr. 648/2012 și (UE) nr. 600/2014 și a Directivei 2014/65/UE în ceea ce privește activitățile participanților la piață sau ale operatorilor de piață care implică instrumente financiare, în sensul definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 15 din Directiva 2014/65/UE.”	**Articolul 82 se completează cu alineatul (11), cu următorul cuprins:** „(11) Prevederile prezentei legi nu afectează aplicarea actelor normative care reglementează pieţele instrumentelor financiare, precum și instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții în ceea ce privește activitățile participanților la piață sau ale operatorului pieței energiei electrice, care implică instrumente financiare în sensul definit în legislația privind pieţele instrumentelor financiare.”.	**Parțial compatibil**	**Notă:** Directiva UE nr. 65/2014 și Regulamentul UE nr. 600/2014 privind pieţele instrumentelor financiare nu sunt transpuse încă în legislația națională, dar în aprilie 2026 a fost publicat pentru consultări publice un proiect de lege privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, care transpune, între altele, si actele UE în cauză. Totodată, la moment nu a fost elaborat vreun act normativ/proiect de act normativ pentru a asigura transpunerea Regulamentului UE nr. 648/2012. Este necesar sa discutam cu CNPF pentru a introduce mai multe informații in TC, pentru Comisie.
Articolul 2 Modificarea Regulamentului (UE) 2019/943 19. În anexa I, punctul 1.2 se înlocuiește cu următorul text:	Anexa 2 ATRIBUȚIILE CENTRELOR DE COORDONARE REGIONALE 1. Calculul coordonat al capacităților	**Compatibil**	**Notă:** Inițial, prevederile Anexei I la Regulamentul (UE) 2019/943 nu au fost transpuse *ad litteram* în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. În schimb, art. 56 alin. (8) lit. q) din Lege stabilește, într-o formulare

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
„1.2. Calculul coordonat al capacităților se efectuează pentru toate intervalele de timp de alocare.”	1.1. Centrele de coordonare regionale efectuează calculul coordonat al capacităților interzonale. 1.2. Calculul coordonat al capacităților se efectuează pentru toate intervalele de timp de alocare. 1.3. Calculul coordonat al capacităților se efectuează pe baza metodologiilor elaborate în temeiul Liniilor directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, astfel cum au fost adaptate și adoptate în cadrul Comunității Energetice. 1.4. Calculul coordonat al capacităților se efectuează pe baza unui model comun de rețea, în conformitate cu punctul 3. 1.5. Calculul coordonat al capacităților asigură gestionarea eficientă a congestiilor, în conformitate cu principiile privind gestionarea congestiilor definite în prezenta lege. 2. Analiza coordonată a siguranței 2.1. Centrele de coordonare regionale efectuează o analiză coordonată a siguranței, cu scopul de a asigura funcționarea în condiții de siguranță a sistemului. 2.2. Analiza siguranței se efectuează pentru toate intervalele de planificare operațională, de la intervalul pentru anul următor până la intervalul intrazilnic, utilizând modelele comune de rețea. 2.3. Analiza coordonată a siguranței se efectuează pe baza metodologiilor elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, astfel cum au fost adaptate și adoptate în cadrul Comunității Energetice. 2.4. Centrele de coordonare regionale comunică rezultatele analizei coordonate a siguranței cel puțin operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului. 2.5. În cazul în care, în urma analizei coordonate a siguranței, un centru de coordonare regional identifică o posibilă constrângere, acesta		generală, că operatorul sistemului de transport exercită și alte atribuții prevăzute de cadrul normativ al Comunității Energetice. Cu toate acestea, având în vedere că, în cadrul procesului de verificare a conformității, Comisia Europeană a subliniat necesitatea transpunerii cât mai fidele a prevederilor regulamentelor relevante, precum și în scopul asigurării transpunerii corespunzătoare a art. 2 pct. 19 din Regulamentul (UE) 2024/1747, prin proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 164/2025 se propune completarea acesteia cu Anexa nr. 2, care va reproduce integral prevederile Anexei I la Regulamentul (UE) 2019/943, astfel cum aceasta a fost modificată prin Regulamentul (UE) 2024/1747.

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	elaborează măsuri de remediere care maximizează eficacitatea și eficiența economică. 3. Crearea de modele de rețea comune 3.1. Centrele de coordonare regionale instituie procese eficiente pentru crearea unui model comun de rețea pentru fiecare interval de planificare operațională cuprins între intervalul pentru anul următor și intervalul intrazilnic. 3.2. Operatorii de transport și de sistem desemnează un centru de coordonare regional pentru construirea modelelor comune de rețea la nivelul Uniunii. 3.3. Modelele comune de rețea se elaborează în conformitate cu metodologiile elaborate în temeiul Liniilor directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025. 3.4. Modelele comune de rețea includ date relevante pentru planificarea operațională eficientă și pentru calculul capacităților în toate intervalele de planificare operațională cuprinse între intervalul pentru anul următor și intervalul intrazilnic. 3.5. Modelele comune de rețea se pun la dispoziția tuturor centrelor de coordonare regionale, a operatorilor de transport și de sistem, a ENTSO-E și, la cerere, a Comitetului de reglementare al Comunității Energetice. 4. Sprijinirea planurilor de apărare și de restaurare ale operatorilor de transport și de sistem în ceea ce privește evaluarea consecvenței 4.1. Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în efectuarea evaluării consecvenței planurilor de apărare și a planurilor de restaurare ale operatorilor de transport și de sistem în temeiul Codului rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025. 4.2. Toți operatorii de transport și de sistem convin asupra unui prag peste care impactul acțiunilor unuia sau mai multor operatori de transport și de sistem în starea de urgență, de colaps sau de restaurare este considerat semnificativ pentru alți operatori de transport și de sistem interconectați sincron sau asincron. 4.3. În cadrul sprijinului acordat operatorilor de transport și de sistem, centrul de coordonare regional: (a) identifică eventualele incompatibilități; (b) propune măsuri de atenuare. 4.4. Operatorii de transport și de sistem evaluează și iau în considerare măsurile de atenuare propuse. 5. Sprijinirea coordonării și optimizării restaurării la nivel regional 5.1. Fiecare centru de coordonare regional relevant sprijină operatorii de transport și de sistem desemnați drept responsabili cu frecvența și responsabilii cu resincronizarea în temeiul Codului rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 645/2025. Operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului stabilesc rolul centrului de coordonare regional în ceea ce privește sprijinirea coordonării și optimizării restaurării la nivel regional. 5.2. Operatorii de transport și de sistem pot solicita asistență din partea centrelor de coordonare regionale în cazul în care sistemul lor se află în stare de colaps sau de restaurare. 5.3. Centrele de coordonare regionale sunt echipate cu sisteme de supraveghere, control și achiziție de date în timp aproape real, cu o observabilitate definită prin aplicarea pragului menționat la punctul 4.2.		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	6. Analiza și raportarea post-operaționale și post-perturbare 6.1. Centrele de coordonare regionale investighează și întocmesc un raport cu privire la orice incident care depășește pragul menționat la punctul 4.2. Autoritățile de reglementare din regiunea de exploatare a sistemului, astfel cum este definită în anexa V, pot participa la investigație, la cererea lor. Raportul conține recomandări care urmăresc prevenirea unor incidente similare în viitor. 6.2. Centrele de coordonare regionale publică raportul. Consiliul de reglementare al Comunității Energetice sau, în măsura în care sunt afectate state membre, ACER, acționând în conformitate cadrul normativ al Comunității Energetice, poate emite recomandări care urmăresc prevenirea unor incidente similare în viitor. 7. Dimensionarea regională a capacității de rezervă 7.1. Centrele de coordonare regionale calculează cerințele privind capacitatea de rezervă pentru regiunea de exploatare a sistemului. Stabilirea cerințelor privind capacitatea de rezervă: (a) urmărește obiectivul general de menținere a siguranței în funcționare în modul cel mai eficient din punctul de vedere al costurilor; (b) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (c) calculează cantitatea totală de capacitate de rezervă necesară pentru regiunea de exploatare a sistemului; (d) stabilește cerințele minime privind capacitatea de rezervă pentru fiecare tip de capacitate de rezervă; (e) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție;		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	(f) stabilește cerințele necesare privind distribuția geografică a capacității de rezervă necesare, dacă este cazul. 8. Facilitarea achizițiilor regionale de capacitate de echilibrare 8.1. Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în stabilirea cantității de capacitate de echilibrare care trebuie achiziționată. Stabilirea cantității de capacitate de echilibrare: (a) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (b) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție; (c) ține seama de volumele de capacitate de rezervă necesară care se preconizează că vor fi furnizate prin oferte de energie de echilibrare care nu sunt depuse pe baza unui contract pentru capacitate de echilibrare. 8.2. Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în achiziționarea cantității necesare de capacitate de echilibrare stabilite în conformitate cu punctul 8.1. Achiziționarea capacității de echilibrare: (a) se efectuează pentru intervalul de timp pentru ziua următoare sau pentru intervalul intrazilnic ori pentru ambele; (b) ia în considerare posibile substituiri între diferitele tipuri de capacitate de rezervă, cu scopul de a reduce la minimum costurile de achiziție. 9. Evaluări privind adecvarea sistemului regional pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare și pregătirea de măsuri de reducere a riscurilor		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	9.1. Centrele de coordonare regionale efectuează evaluări regionale ale adecvării pentru săptămâna următoare și cel puțin pentru ziua următoare, în conformitate cu procedurile prevăzute în Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025, și pe baza metodologiei pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. 9.2. Centrele de coordonare regionale fundamentează evaluările regionale ale adecvării pe termen scurt pe informațiile furnizate de operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului, cu scopul de a identifica situațiile în care se preconizează o insuficiență a adecvării în oricare dintre zonele de control sau la nivel regional. Centrele de coordonare regionale iau în considerare posibilele schimburi interzonale și limitele privind siguranța în funcționare în toate intervalele relevante de planificare operațională. 9.3. Atunci când efectuează o evaluare privind adecvarea sistemului regional, fiecare centru de coordonare regional se coordonează cu alte centre de coordonare regionale pentru: (a) a verifica ipotezele și prognozele care stau la bază; (b) a identifica posibile situații de insuficiență a adecvării la nivel transregional. 9.4. Fiecare centru de coordonare regional transmite operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului și celorlalte centre de coordonare regionale rezultatele evaluărilor privind adecvarea sistemului regional, împreună cu măsurile pe care le propune pentru reducerea riscurilor de insuficiență a adecvării. 10. Coordonarea planificării regionale a întreruperilor		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	10.1. Fiecare centru de coordonare regional efectuează coordonarea regională a întreruperilor în conformitate cu Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 644/2025, în scopul monitorizării stării de disponibilitate a activelor relevante și al coordonării planurilor lor de disponibilitate, pentru a asigura siguranța în funcționare a sistemului de transport, maximizând în același timp capacitatea interconexiunilor și a sistemelor de transport care afectează fluxurile interzonale. 10.2. Fiecare centru de coordonare regional menține o listă unică a elementelor de rețea relevante, a unităților de producere a energiei electrice și a locurilor de consum din regiunea de exploatare a sistemului, astfel cum este definită în anexa V, și o pune la dispoziție în mediul de date pentru planificarea operațională al ENTSO pentru energie electrică. 10.3. Fiecare centru de coordonare regional desfășoară următoarele activități legate de coordonarea întreruperilor în regiunea de exploatare a sistemului: (a) evaluează compatibilitatea planificării întreruperilor utilizând toate planurile de disponibilitate pentru anul următor ale operatorilor de transport și de sistem; (b) furnizează operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului o listă a incompatibilităților de planificare identificate și a soluțiilor pe care le propune pentru remedierea acestora. 11. Optimizarea mecanismelor de compensare între operatorii de transport și de sistem 11.1. Operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului pot decide în comun să beneficieze de sprijinul centrului de coordonare regional pentru administrarea fluxurilor financiare legate de deconturile dintre		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	operatorii de transport și de sistem care implică mai mult de doi operatori de transport și de sistem, cum ar fi costurile de redispecerizare, veniturile din congestii, abaterile neintenționate sau costurile de achiziționare a rezervelor. 12. Formarea și certificarea personalului care lucrează pentru centrele de coordonare regionale 12.1. Centrele de coordonare regionale pregătesc și desfășoară programe de formare și certificare axate pe exploatarea sistemului la nivel regional pentru personalul care lucrează pentru centrele de coordonare regionale. 12.2. Programele de formare acoperă toate componentele relevante ale exploatării sistemului pentru care centrul de coordonare regional îndeplinește atribuții, inclusiv scenariile de criză regională. 13. Identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică 13.1. În cazul în care ENTSO-E deleagă această funcție, centrele de coordonare regionale identifică scenariile regionale de criză de energie electrică în conformitate cu criteriile stabilite în metodologia pentru identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. Identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică se efectuează în conformitate cu metodologia pentru identificarea scenariilor regionale de criză de energie electrică aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene. 13.2. Centrele de coordonare regionale sprijină, la cerere, autoritățile competente din fiecare regiune de exploatare a sistemului în pregătirea și desfășurarea simulării bienale a crizelor, astfel cum este prevăzut la pct. 37 din Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul electroenergetic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 820/2024.		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	14. Identificarea necesităților de noi capacități de transmisie, de modernizare a capacităților existente de transmisie sau a alternativelor la acestea 14.1. Centrele de coordonare regionale sprijină operatorii de transport și de sistem în identificarea necesităților de noi capacități de transmisie, de modernizare a capacităților existente de transmisie sau a alternativelor la acestea, care urmează să fie prezentate grupurilor regionale ale Comunității Energetice pentru proiectele CE prevăzute la art. 31[1] din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, și să fie incluse în planul de dezvoltare a rețelelor electrice de transport pentru 10 ani. Prevăzut la articolul 37 din prezenta lege. 15. Calculul capacității maxime de intrare disponibile pentru participarea capacității externe la mecanismele de asigurare a capacității 15.1. Centrele de coordonare regionale sprijină operatorul de transport și de sistem în calcularea capacității maxime de intrare disponibile pentru participarea capacității externe la mecanismele de asigurare a capacității, ținând seama de disponibilitatea preconizată a interconexiunii și de probabilitatea apariției simultane a unei situații de solicitare a sistemului în sistemul în care se aplică mecanismul și în sistemul în care este situată capacitatea externă. 15.2. Calculul se efectuează în conformitate cu metodologia elaborată de ENTSO-E și aprobată de ACER. 15.3. Centrele de coordonare regionale furnizează un calcul pentru fiecare graniță a zonei de ofertare acoperită de regiunea de exploatare a sistemului. 16. Pregătirea evaluărilor adecvării sezoniere 16.1. În cazul în care ENTSO-E pentru energie electrică deleagă această funcție în conformitate cu cadrul normativ al Uniunii Europene, centrele		

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
	de coordonare regionale efectuează evaluări regionale ale adecvării sezoniere. 16.2. Pregătirea evaluărilor adecvării sezoniere se efectuează pe baza metodologiei pentru evaluările adecvării pe termen scurt și sezoniere, aprobată de ACER și aplicată la nivelul Uniunii Europene.		
Articolul 3. Intrare în vigoare Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.		**Prevedere UE neaplicabilă**	**Notă:** Prevederea respectivă nu a fost transpusă în legislația Republicii Moldova, întrucât reglementează intrarea în vigoare, caracterul obligatoriu și aplicabilitatea directă a regulamentului în statele membre ale Uniunii Europene. Aceasta nu conține norme materiale care să instituie drepturi sau obligații susceptibile de transpunere în legislația Republicii Moldova.